

مسعود پیڑنی؟

ملی اٹل کہ ملی خاین؟

جنرال رحمت اللہ صافی

سہ مسعود

لیکوال: جنرال رحمت اللہ (صافی)

دو پیڑنی

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه:

ليکنه گرانه او لوستنه آسانه وي، ليکوال نشي کولای چې د ټولو لوستونکيو په زړونو او فکرونو برابر وليکي. کره کتنه په هره بڼه ليکنه بيا هم په ډيره آسانتيا کيدلای شي، خو که په اخلاص او په بڼه نيت وي خوشحاليرم.

هره ليکنه دوه مخي هنداره ده چې پر يوه مخ يې د ليکوال ليکنه ښکاري او پر بل مخ يې د ليکوال شخصيت ښايي. ليکنه د امکاناتو په اندازه رښتيني وي او کرکه، کينه، غرض او تعصب ونه لري.

د حقايقو پر څرگندولو سترگې پټول ستره گناه او په ملي مسايلو کې ملي خيانت دی، بس دی چې تر اوسه پرانده او کانه پاتې وو. اوس به راشو هغه څه ته چې ما يې د ليکلو تابيا کړې ده.

که څه هم چې جناب احمد شاه مسعود اصلاً د تاجکستان د پاردریا دی خو په پنجشیر کې استوگنه کوي، مسعود په بازارک کې د جنگلک، په پنجشیر کې د بازارک، په شمالي کې د پنجشیر، په افغانستان کې د شمال او په بهر کې د افغان په نامه ياديري.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Greater Afghan

Library

@Greater_Afghan_Library93
@Greater_Afghan_Library_Group

د کتاب پيژندنه:

- د کتاب نوم : مسعود وپيژني
- مولف : جنرال رحمت الله «صافي»
- خپرونکی : بڅپله
- کمپوزر : مجيب الله
- د چاپ شمېر: ۵۰۰ ټوکه
- د چاپ ځای : لومړی
- د چاپ ځای : پېښور - پاکستان

Greater Afghan

Library

@Greater_Afghan_Library93
@Greater_Afghan_Library_Group

څمکنی بشپړتیا ته رېښتینی دي، د بهرنیانو د گټو له پاره کار نه کوي، د چا گوداگي او لاس پوڅی نه دی، د مرکزي نظام (ملي اوږدو) او ملي ادارې (حکومت) طرفدار دی او دا به هیله ده چې غواړي د افغان په صفت په افغانانو پاچایی وکړي نو خدای شاهد دی چې زه به یې تر پایه تر څنگ ولاړ وم. مسعود افغانستان د څخې د لسې کولو له پاره فورمول نه لري. له بده مرغه داسې لوبې یې پیل کړي چې هغه ته نژدېوالی ستره بدنامی وگرځیدله.

په داسې عصر او زمان کې چې زموږ تاریخي نړیوال دښمن هیوادونه لگیا دی یو ځای کیږي او خپلې ملي گټې پلټوي. مسعود د بهرنیو شېکو په لسانه افغان وژنی او د افغانستان توتیه کیدل غواړي. نن سبا په ټوله نړۍ کې ژبه، قوم او نژاد پرستی مخ پر مړه کیدو ده، تور و سپین، کافر و مسلمان یو ځای په برابر و حقوقو ژوند کوي خو مسعود ژبه، قوم او نژاد پرستی پیل کړي او غواړي چې د افغانانو پخوانی وروړی پر دښمني بدله کړي.

پنجشیریان چې د هېواد په گوت گوت کې د کار و روزگار له پاره آزاد گرځیدل د مسعود له لاسه یې موجه له هزاره گانو، ازبکو او پښتو سره په دښمنۍ اخته شول، سبا به مسعود نه وي خورده نادودې به پنجشیریانو ته پاتې وي.

لکه څرنګه چې مکروب په کمزوري بدن کې لار پیدا کوي، جاسوسی شبکې هم سست عنصره کسان گوري چې مات لاس غوندي ددوی پر غاړه

د هر انسان ښه او بد د هغه تر پیژندنې وروسته څرګندېږي. جناب مسعود یوه نړیواله پیژندل شوې څیره ده، د هغه ښه نوم د ټولو افغانانو له پاره ویاړ او بد نوم یې د جرم او گناه په اندازه د ټولو افغانانو له پاره شرم او خجالت دی. د شاه شجاع یا کارمل په اړه هیڅ افغان، پښتون، تاجک، ازبک و هزاره نشي ویلای چې هغوی افغانان نه وو او یا موږ افغانان نه یو. په دې لیکنه کې له ما سره نه سند شته نه زیات او نه پرې قضاوت کوم، زه هغه څه لیکم چې د مسعود په اړه نورو لیکلی او د اسنادو پر بنسټ قضاوت د افغانانو کار دی. قاضی او څارنوال په خپله افغان دی.

دلته په تفصیل سره د اسنادو لیکنه گرانه او ناشونې ده نو ځکه یې لنډیز لیکم، که څوک غواړي چې تفصیل وگوري آر کتاب یا لیکنی ته دې مراجعه وکړي.

مسعود ته لاره خلاصه او څرګنده ده، که پر اسنادو نیوکه لری او فکر کوی چې پاک نه دی نوزه مخکې دی را پسې، په نړیواله محکمه کې به شاکي او عارض شي چې ځان پاک کړي، او که دا کار ونکړي نو د چوپټها مانا رضا ده چې نوم به یې د اسنادو له مخې په تاریخ کې ثبت او پیغور به یې افغانانو ته پاته شي. زه په ډېره ایماندارۍ اوداډ وایم چې ښاغلي مسعود ته زما اخلاص تر بل هر چا ډیر و. هغه وخت چې د روم قیصر سناته روان و چې جمهوري نظام پر شاهي نظام بدل کړی، لومړی گوزار خپل زوی پرې وکړ او په ژا یې ورته وویلی چې پلاره ښه پوهیږی چې راته گران یې خو روم تر تاهم ډېر راته گران دی. که زه پوه وی چې مسعود د افغانستان

څړيدلى وى. په ځان متكى او يا شخصيته كسانو سره كار نه لري كه څه هم د داسې كسانو په اړه ليكنه زما له پاره وړ نه ده خو خبره غټه ده او د هيواد والو حق هم ډير دى چې سترگې يې وغړيږي.

زموږ هيواد وال بايد ورور ورو ښه او بد، تور و سپين، دوست و دښمن، صادق و خاين، ټگان- گندم نماى جو فروش- او سپينه او گنده هگى و پيژنى چې دا كار زموږ ټولو دى.

د رنو لوستونكو! هر څوك چې ياست او هر چيرې چې ياست كيداى شي چې هر څه ولري خو چې وطن نه لري هيڅ نه لري، پوره شل كاله ستاسو په وطن كې اور دى، څوك چې څه وايي د هغه خوله مه بنده وي څوك چې څه ليكي د هغو لاس مه نيسي، د جنابيت كارانو پر جناياتو د پردې اچولو ملاتړ مه كوئ.

د اور په لمبو كې زندانى هيواد وال! پر ما او تا حق لري چې آواز يې پورته كړو، ښه خو نشته خو بدو ته به په ډاگه بد وايو. كه څوك پر احمد بد وايي او بل د هغه د دفاع او برانت پر ځاى پر محمود بد وايي دا ستاسو تر منځ ټكرونه كه په خوله وي يا قلم، د وسلې غونډې په خپله كورنى جگړه ده.

يو ځل بيا هيله كوم چې خپلې لهكې كلكې كړي او شريفانه مبارزې ته د بيشرفانه اعمالو پر ضد دوام وركړى ترڅو د هيواد و د هيواد والو په ژغورلو كې لږ يا ډېره ونډه ولري.

د مسعود لنډه پيژندنه:

د مسعود كورنى د تاجكستان د پار دريا خانان دى چې پخوا راغلى او اوس د پنجشير په بازار كې استوگنه كوي، د كورنى گڼ شمېر مشران يې په اردو كې منصبداران وو ښه درنه او محترمه كورنى ده، پلار يې مرحوم ډگروال دوست محمد خان ډير ښه او درون شخصيت و. د دوى په كورنى كې اخلاقي نيمگړتيا نه وه، د دوى كورنى په پنجشير كې سيمه يزو پنجشيري مشرانو انډول نوميالى او اغېزناكه نه وه ځكه چې ډېر ژوند يې په كابل ښار كې تېر شوى دى.

د مسعود په اړه د پاكستان د كورنيو چارو پخوانى وزير جنرال نصير الله بابر په «نواى وقت»، انتونى بويوس په «ايشيا ويگ» او جنرال گروموف په «سري لښكرى په افغانستان كې» ليكلى دى چې گڼ لنډيز يې وړاندې كېږي:

مسعود له انجنيرى پوهنځي نه د يوه اخواني په توگه د محمد داود خان په فشار له نورو اخواني ملگرو سره پاكستان ته لاړ. مسعود د ذوالفقار على بوتو د صدارت په وخت كې د جنرال بابر تر څار لاندې پېښور ته نهېژدې چراپ كې د كومانډو او ځانگړيو ځواكونو د بنسټونكى تر لارښوونه لاندې د ترور، سبوتاژ، رنځولو، ژرورولو، حملې او نورو چارو زده كړه وكړه. په دې هكله بابر وايي چې مسعود او حكمتيار د نورو په پرتله غوره وو. دوى په پاكستان كې وسله وال و سمبال او افغانستان ته د رنځولو او د حكومت ضد هڅوله پاره وليږل شول چې كړكېچ جوړ كړي.

دلته موخه داده چې شراب او نجلی د انتلجنس شبکو د « بلک میل » کولو
 د یري اغېرناکې او غوره وسیلې دي. ایوان شمیلوف وايي چې احمد شاه
 مسعود څه موده د ماسکو په اکاډمۍ کې له جنرال ویرینکوف سره
 یو محال ځانگړی زده کړو په کورس کې یوځای و او د جنرال ویرینکوف د
 زیردني په ښانځنه کې یې ښې ډیرې ډالۍ هم راوړې وې. هر څوک حق لری
 چې د قانون په چوکات کې هر چیرته لار شې خود مسعود تگ پاکستان و
 منځني ختيځ ته، د افغانستان د قانونی دولت پر ضد د تروریزم زده کړه او
 د بهرنيانو په گټه چور لیدل ملی خیانت دی. په جهاد کې روسیې ته تگ،
 زده کړه او لیدني کتنې هم ملی خیانت دی، نورې ډیرې خبرې هم شته چې
 په اسنادو ورته افشا، او رسوا کېدای شي.

د احمد شاه مسعود شهرت:

په افغانستان کې چې د کمونیستانو او شوروی ځواکونو پر ضد جهاد
 پیل شو ورسره سم د احمد شاه مسعود نوم را اوچت او خپور شو. په
 پاکستان کې د مسعود رنگین عکسونه پر دوکانونو، د مهاجرو پر کمپونو
 ښاري ترانسپورت لکه رکشا، تکسی موټرو، او ښاري بسونو او لاریو
 باندې وزرول شول.

چا « شیر پنجشیر » او چا هم « عقاب پنجشیر » یاد او د B.B.C تر
 دې د مسعود له پاره ډنډورې ووهلې چې نړیوالو ته یې داسې وښودله چې
 د مجاهدیو - از مسعود او د پنجشیر مانا افغانستان دی. که مسعود نه

جنرال باير دغه پروگرام د خپلو کارنامو یوازینی ستر بریالیتوب بولي.
 د همدغو گروپونو د رنگونکیو چارو له امله د محمد داود خان حکومت د
 بوټو د حکومت تر گواښ لاندې راغی چې بوټو یې اټکل کولای نه شو،
 وروسته تر هغې چې اخوانیانو د محمد داود خان د حکومت پر وړاندې
 ماتې و خوره مسعود د پاکستان له لارې منځني ختيځ ته لاړ او په مصر او
 نورو هېوادونو کې د دوو نیمو کالونه ډېر پاتې شو، د هغه ځای له
 اخوانیانو سره اوسیده او هلته یې هم زده کړه او عملیات وکړل.
 له فلسطینیانو سره یې د اسرائیلو خلاف جگړو کې هم برخه اخیستې
 ده. پز ۱۹۷۸ کال مسعود بیا پاکستان ته راغی او له استاد رباني سره په
 جمعیت اسلامی کې یوځای شو.

مسعود په خپل ورځنی ژوندانه کې د اسلام پرهان منل خو له خپلو
 ډیرو نژدې ملگرو سره یې یوځای شراب هم خپل.

د مسعود، د فرانسوی نجونو تر منځ دوه اړخیزه مینه میلان ډیره وه.
 فرانسوی نجلی ته لوی ویاړ و چې د هندوکش په غرونو کې د یوه اتل په غیر
 کې ولویږي او مسعود ته هم د نعمتونو کفران گران و. ویل کېږي چې یوې
 فرانسوی نجلې په دې هکله کتاب لیکلی او د مسعود نه بچۍ هم لری. دا
 دوي پورتنۍ خبرې ډډیرو کسانو په اند کوم ملی ارزښت نه لری.

که ددغو پېښو تر شا د گاسې لاندې نیم کاسه نه وی او کرکېجنې
 پایلې و نه لری، نوزه هم کوم ارزښت نه وورکوم، ځکه هیڅوک پرښتی او
 ملایکې نه دی، انسانی او بشری غوښتنې نړیا ډیرې هرڅوک لری.

وی نو جهاد و مجاهدین او که پنجشیر نه وی نو افغانستان نشته.

ما په هماغه مهال له B.B.C سره په مرکه کې ویلی وو چې زموږ هندوکش و سپین غبر پوځي اکاډمی دی چې د مسعود په شان جنرالان یې روزلي دي. احمد شاه مسعود افغان دی، زموږ ورور دی خو موږ د مسعود په شان په سلگونو قوماندانان لرو او پنجشیر هم په لوی افغانستان کې یوه غرنی ولسوالی ده چې د ټول افغانستان مانا نه ورکوی. تاسې ته ښایي چې د مجاهدینو نورو قوماندانانو او د افغانستان نورو سېمو ته هم پاملرنه وکړئ.

پنجشیر د هندوکش سهیل او د پروان په ولایت پورې اړوند دی. د احمد شاه مسعود د آر سېمه د کابل - سالنک لویه لار او بیاد بگرام هوایی ډگروو.

زده یو خوښ وم چې مسعود به د سالنک لار د شورویانو د کتارونو پرمخ بنده ساتی او د گلپهار و کوهدامن پر لوري مسعود او د کوه صافی له خوا به شهید مولوی شفیع الله د بگرام پر هوایی ډگر گډه او پر له پسې جگړه کوی. یوه ورځ د افغانستان له پاره د کمیتی له مشرې کرنکی سره د مولوی شفیع الله لیدنې ته جلوزو کمپ ته لاړم، مولوی شفیع الله ته مو چې دغه خبره یاده کړه چې دی او مسعود ولې په گډه پر بگرام جگړه نه کوی؟ هغه راته په خدا سره وویل چې زه خو پر مسعود ستړی شوم اوس ستا واز دی ته هڅه وکړه. زه خو له کده صافی نه چیرته نه غم، زما ځای او جهادی سېمه څرگنده ده. احمد شاه مسعود دې خپلې سېمې ته راشی او د یوه غټ

و نومیالی قوماندان په توگه دې په خپله سېمه او ولایت کې جهاد وکړی. میاشتي او کلونه تیر شول، د سالنک لویه لار بنده نه شوه، پر بگرام جگړه ونه شوه او اند یو ځل له پاره هم مسعود گلپهار ته چې د پنجشیر ور دی خپل سر راښکاره نه کړ.

نومونه ډیروو، ستاینې او تبلیغات ډیروو، خود بري څرک نه لگېده. د انگریزانو او فرانسویانو مرستې مسعود ته روانې وې. پر کال ۱۹۸۵ د افغانستان شمالي برخو ته د تالابرفک له نومیالی قوماندان باز محمد خان سره لاړم، ما غوښتل چې عمومی حالات وڅېړم، د قوماندان باز محمد او سید منصور نادری ترمنځ روغه وکړم او نادری و هڅوم کړم چې د کمونیستانو او شورویانو پر وړاندې د جهاد په لیکه کې ودریږی او د کمونیستی حکومت د ملیشو له مشرتابه نه لاس واخلي. له باز محمد خان سره تر روغې وروسته، هغه خپل معاذیر بیان کړل او د خبرو په ترڅ کې یې یاده کړه چې د احمد شاه مسعود له پاره پوره اکمالات هم کوی زما سودا او پوښتنې ډېرېدې، کله به د مسعود غیر له تخار او کله به له بدخشانه پورته شو. د مسعود کړه وړه د جهاد د لویو موخو سرچېه وو. موږ به له سر بریدونو او څښود جگړو له پاره منځیو ته نژدې کیدلو، خو مسعود له منځیو نه څښود ته تلو. تر پایه پوه نه شوم چې د ښاغلی احمد شاه مسعود د شهرت لاملونه څه وو.

مورد کترو، سکرما پکتیا او پکتیکا په هر عملیات کې د عملیاتو په پرتله له لسونه تردوو. وری مجاهدین شهیدان ورکړی دی. په هر

اولوی هېواد دی، بېلابېل قومونه لری او په قبایلی دود و دستور ژوند کوي. ددغو وگړو ملي پاڅون او تریوې قوماندې لاندې سمبالول ناشوني دي نو ځکه تنظیمونه ډېر شول.

بله غوره خبره داده چې که یوه یوگړې اداره او قومانده وي کېدای شي چې دښمن یې سبوتاژ او له ماتې سره مخامخ کړي، خو په ډیرو تنظیمونو کې دا کار ناشونی ښکاري. کېدای شي د پاکستان اټکل دا و چې که یوه یوگړې اداره او قومانده وي نو ملی افغانی ښه به خپله کړی، خپله خپلواکی به وساتي او د پاکستان له ادارې او اغېز نه به ځان وياسي.

افغانی نظر دا و چې د جهادي گڼ شمېرو تنظیمونو له لارې زمور په هېواد کې د بې اتفاقی او خپل منځنی دښمنیو تهداب کېښودل شو. پاکستان به تنظیمی مشران د سکه او ناسکه په ښو کله یو او کله بل ځانته لري او نژدې کړی. دوی به هم د خپلو تنظیمونو د ستونزو د لري کولو له پاره دومره د پاکستان لاس پوڅي شي چې خپله ملی پېژندگلوې به له لاسه ورکړی.

ډیرو افغانانو ته پوښتنه وه چې که ډیر او گڼ شمېر گوندونه ښه وی نو جنرال ضیاالحق یې ولې په پاکستان کې نه پریردي، او که بدوی نو مور ته یې ولې ډیر کړل؟

حقیقت دا شو چې د جهاد قومانده بشپړه د پاکستان په لاس کې وه د تنظیماتو مشران یوازې امرتونکي وو نه امر کوونکي. په هر حال، هرڅه چې وو هغه تیر شول او نتیجه مود سر په سترگو ولیده.

عملیات کې یو یا دوه قوماندانان هم شهیدان شوی دی. که تاسې لوستونکي په میرانشاه کې یوازې د ښاغلي مولوی جلال الدین حقانی د شهیدانو اډیره وگورئ پوه به شئ چې د شهیدانو شمېر د مسعود له اجیرانو نه ډیر دی. که د پېښور په ناصر باغ او کچه گړی کې د شهیدانو اډیرې وگورئ هک بک به شی، د ننگرهار و پکتیا د لومړیو کلونو ټول قوماندانان شهیدان شول. غټ واړه، ټول دویم پړاو قوماندانان دی او همداسې په ټول افغانستان کې. د جهاد په ټولو کلوکې د مسعود پوزه وینه نه شوه. ما یې د قوماندانانو شهادت له روسانو سره په وسله واله جگړه کې نه دي اوریدلی، په یوازنی شی چې زما عقیده پیدا شوه هغه په غرونو کې د مسعود چټکه تېښته ده. نورو قوماندانانو د دښمن روغې لواگانې ونيولې، ټانکونه، درنې وسلې، د توغندي، او راز راز الوتکې یې ونيوې خو کابل تر راتگه پورې احمد شاه مسعود ټانک نه بیژاند، یوازې دله ډنډورو نه جوړ شوي زمري او عقاب و چې د پښتنو پر ضد د انگریزانو او روسانو له خوا جوړې شوی وې چې نه یې لامل لاره او نه هم لاسوند.

له مسعود نه زما ښې هیلې او غوښتنې:

د جهاد له پیل سره چې په پېښور کې کمشنر عبداللّه د تنظیمونو مشران وټاکل ورسره سم ښې او بدې انگازې خپرې شوې او رنگارنگ انگېرني کېدې.

تنظیمی مشرانو ویل چې دا کار ځکه وشو چې افغانستان ډیر غرنی

منل شو. په کابل کې مې بیا ورته يادده کړه چې ددې بې موخو جگړو د پای ته رسېدو يوازې لار د قوماندانانو سراسری شورا راغوښتل دی، بیا بې زما خبرو ته غور و نه نیو.

په درېیم ځل مې ورته وویل چې د کابل د ادارې له پاره دې تر خپله مشرې لاندې د کابل د قوماندانانو شورا جوړه کړی بیا نو حکمتیار او نور ځواکونه نه نشي کولای چې د ملی مجاهدو ځواکونو پر وړاندې خنډ شي، داخل بې هم غور و نه گراوه. ما د زړه له تله غوښتل چې د مسعود په مشرې ملی نظام یا اوږدو جوړشی چې د هغه په ملاتړ یوگړي اداره یا حکومت منځ ته راشی، یوځل بیا وایم چې دا هیله زما له مسعود نه کیدله. خو څو ځله مې تشویق کړ چې ننګرهار، پکتیا، پکتیکا او د هېواد نورو مهمو ځایونو ته لاړشی او له قوماندانانو سره خپل نژدې اړیکې وساتی خو پرده بې اغېر و نه کړ. زه هم ورو ورو گپله من او نا امید شوم، کله مې فکر کاوه چې مغرور دی، کله مې سوچ کاوه چې نه پوهیږی، او کله مې دا فکر کاوه چې په غرونو کې ستر شوی دی د سمې، هواري او د ښارونو په ژوند بلد نه دی.

مسعود و عدده خلاف و، نه بې غوښتل چې په دفاع وزارت کې کارونه جوړ او برابر شی، هرې خوا ته بې لاس و پټې اچولې، له کابل نه بې ډیرې وسلې او مهمات پنځشیر ته ولېږدول.

ما څو څو ځله د ډاکټر عبدالله او جنرال وردک په مخکې ورته يادده کړه چې اوږدو جوړول غواړي او د وزارت ادارې چارې ورسره جوړ شي. خپل کارونه له پلان او وخت سره برابر او سم کړه. په شخصي توگه مسعود تر بل

ما د یوه لوستی او کارپوه مجاهد جنرال په توگه د پیلیزو پړاوونو پرځای پر وروستيو هغو اندېښنه کوله، زما له پاره له هماغه پیل نه تر اوسه د ادارې یا حکومت جوړولو اهمیت نه لاره. زه په خپله تر اوسه او په گانده کې تر هرڅه نه مخکې د یو موټي نظام یا یولاسي ځواک یا اردو پلوی يم. له همدغه امله چې د جهاد بیا ژوندی کولو له پاره په وروستيو کلونو کې د قوماندانانو سراسری شورا جوړه شوه، زه د زړه له کومې خوښ و هیله من شوم.

تل مې فکر او سوچ کاوه چې مور هم ښایي د مصر، عراق، سورې، لیبیا او ځینو نويو هېوادونو په شان د پوځي انقلابي شورا لار غوره کړو.

د رباني پرځې جمعیت د ځینو قوماندانانو پر مخنیوي سربېره هم د مولوی جلال الدین حقانی په هلو ځلو د ډېرو پښتو ژبیو قوماندانو له خوا مسعود د شورا مشرتابه مقام ته وټاکل شو خو بیا هم د ټولنيزې اړتیا له مخې حقانی مشر شو. په درېیمه سراسری شورا کې چې د نجیب نسکوریدل هرومرو او نژدې ټیکاریدل ما د لویو قوماندانانو د پښخلس کسب انقلابی کمیسیون پلان جوړ کړ، په دې کمیسیون کې چې محرم و، یوځل بیا د حقانی په خوښه مشر توب مسعود ته ورکړ شو.

زما موخه دا وه چې د نجیب له پرځېدو سره سم به دغه انقلابي کمیسیون د چارو واگې تر لاسه کړی او تر هغې چې په ټول هېواد کې سوله، سمون و واکمنی ټینگه نه وي مشران دي نه راځي او پرې بې نه ښودل شي چې لاس و هني و کړی. دغه پلان و وړاندېځد مسعود له خوا و نه

زه د مسعود له خپلوانو او پلویانو څخه هیله کوم چې د خپل عزت، درناوی او شخصیت له پاره پر مسعود ناپیېلې فتوا او حکم وکړي، هره پوښتنه ځانته جلا څېړنه او سپړنه غواړي چې بیا به نو خبره لویه او کتابونو ته ورسېږي. زه دا کار لوستونکو ته پرېږدم چې په خپله پېښې وڅېړي او وپي شني. د بیلگې په توگه: د سالنگ لویه لار د روسانو پر مخ ولې او د څه موخې له پاره بنده نه شوه او اوس د طالبانو پر مخ ستر ستراتیژیکي پلونه رنګ او لاره بنده شوه؟ ددې څېړنې د څېړنې له پاره خامخا اړتیا ده چې د مسعود اصلی څیره وپېژني، که پوښتنې له اسنادو سره یوشان نه وي نو بیا لوستونکیو ته اړنګ پیدا کوي، او که یوشان وي د لوستونکیو مېړانه او زړورتیا غواړي چې پرېکړه وکړي.

۱- ولې احمد شاه مسعود له پیل نه تر پایه د سالنگ لویه لار د روسانو پر مخ ونه تړله؟

۲- ولې مسعود څه نه وویل چې روسانو خپله لویه او کرکېڼه تنگڅه «محاصره» پر ننگرهار، پکتیا، او پکتیکا راوسته؟

۳- دغه ځانی او مالی تباهی چې د افغانستان په سهیلی سیمو کې د روسانو د تېریو له لاسه وشوې آیا مسعود ددې څرنگه جاج اخلی؟

۴- ددې پرځای چې مسعود ځان د افغانستان کونج (تخار او بدخشان) ته ویاسي، ولې په خپله ولایتی سېمه (پروان وکابیس) کې نه اوسېده؟

۵- ولې یې پر بگرام چې د روسانو ټول هوايي عملیات له همدې اډې نه کیدل ان یوډز هم ونه کړ؟

هر چا زما د پر درناوی کاوه، هغه پوه و چې زه ورته رېښتینی یم خو کړنلار یې جلا وه چې زه نه پوهیدم خواندېښنه مې مخ پرېږدېدو وه. د ربانی د استوګنځی نه دراوتلو پر مهال مسعود ماته وویل چې بېرته په کار نه ده څومره چې مهال تیریری په همهغه اندازه گټه لري. مانا دا چې مسعود غوښتل چې له پېښو نه پرله پسې لوی وال داستان جوړ کړي چې کټ مټ یې همداسې وهم کړل.

له مسعود نه پوښتنې:

زه له درنو لوستونکو نه هیله کوم چې پوښتنې په څیر وگوري او بیا د ښاغلی مسعود په اړه لیکل شوی اسناد ولولي. دا به هرچاته څرگنده شي چې د پوښتنو ځوابونه ټول په اسنادو کې شته، کله چې لوستونکي دا شي بیا پر مسعود قضاوت کول ډیر آسان کار دی. په خپله به هرڅوک حکم او فتوا ورکړي چې مسعود ملی اتل دی که ملی خاین؟!

که موږ په قضاوت کې ژبې، قوم او نژاد ته مخه کوو او په حقایقو سترگې پټه وو ما نا یې دا ده چې موږ د خپل شخصیت غله یو، زه عینی شاهد یم چې په افغانستان کې د کمونیستی په تور خلکو خپل زامن او وروڼه په سزا ورسول. په افغانانو کې یوه دودیز آر چې که په ډیره غوره پېښه کې د یوې کورنۍ تورن غړی د بل چا له خوا په سزا ورسېږي هغې کورنۍ ته تر پایه بدنومي او پیغور پاتې کیږي، او که په خپله یې په سزا ورسوي هرڅه له منځه ځي.

۶- هغه مهال چې د قوماندانو دویمې سراسرې شورا پرېکړه وکړه چې په
تول افغانستان کې یو مهال عملیات پیل شي، لویې لارې بندې
شي، او هڅه وشي چې مجاهدین د ولایتی منځنیو خواته نژدې شي،
ولی مسعود دغه پلان ونه مانه او په ځواب کې یې وویل چې وخت لا
ډیر دی مور باید له لرې څښونه پیل وکړو.

۷- که مسعود یو جنگی قوماندان و ولې یې د نورو قوماندانو په سلو کې
لس شهیدان ورنه کړل، نه یې په خپله پوزه وینې شوه او نه یې کوم
قوماندان شهید شوی دی؟

۸- ولې یې د انقلابی شورا د پلان او جوړښت وړاندیځ ونه مانه؟

۹- ولې یې په کابل کې د قوماندانو شورا راونه بلله؟

۱۰- ولې یې د کابل د قوماندانو ولایتی شورا جوړه نکره؟

۱۱- د مسعود د نړیوال شهرت لاملونه څه وو او په دې لاره کې چا
لاس لاره؟

۱۲- د انگریزانو او روسانو له خوا د پښتنو پر وړاندې د مسعود په کارولو
کې د هغوی تاریخی او اوسنی موخې او غوښتنې څه وې؟ او بیا په
دې کار ده څه گټه لرله؟

۱۳- ولې د انگریزانو د افغان سپورت کمیټې پښتنو مجاهدینو ته یو
تابلیت یو کاپسول، یوه شری د مرستې په نامه ورنکره او څه چې یې
لرل مسعود ته یې ورکول؟

۱۴- ولې د انگریزانو او فرانسویانو د شبکو غړی ان یو ځل د پښتنو سیمو

ته رانه غلل یوه شپه یې د پښتنو مجاهدینو په مرکز ونو کې ونکره خو
د چترال په لاره یې له مسعود سره بستری اچولې وې؟

۱۵- ولې یې یوه پښتنو قوماندان ته د خپل تیتو بل نوم ورنکره چې ددغه
ویار وریوازي مسعود وگڼل شو؟

۱۶- مسعود چې په پیل کې د پرچمیانو، د دوستم د کمونیستی ملیشو او
د مزاری د وحدت د ځواکونو په ملتیا د کابل ښار ته ننوت، ولې یې
له هغوی سره په جگړه ولاس پورې کړ؟

۱۷- له مخالفینو سره د جنگ آشتی، جنگ آشتی موخه څه وه؟

۱۸- مسعود ولې په کابل کې د جگړو د اژرد والی پلوي و؟

۱۹- مسعود ولې هڅه کوله چې په پکتیا کې مولوي منصور د مولوي
جلال الدین او په ننگرهار کې حضرت علي او نور د شمالي خان
پر وړاندې په جگړه اخته کړي؟

۲۰- مسعود ولې په کندهار کې د پیسو په ورکولو د قوماندانو ترمنځ
خپل منځی جگړو ته لمن وهله؟

۲۱- مسعود ولې له پنجشیر نه د وسلو ډیپو او گدام جوړ کړي و؟

۲۲- مسعود ولې کابل ته له راتگ سره سم په جبل السراج کې کارونه
پیل کړل او له لومړی وړځي نه یې افغانستان ته په ډبرو کوچنیو
سترگو کتل؟

۲۳- مسعود ولې د ترانزیتی لارې او گاز پایپ لاین مخنیوی کوي چې له
افغانستان څخه تیر شي؟

د مسعود په اړه د لیکل شوو اسنادو لنډیز:

۱- احمد شاه مسعود په پاکستان کې د کوماندو یا چریکی جگړو په زده کړه کې د خپلو نورو ملگرو په پرتله تکړه و. مسعود ډېر غوښتل چې په افغانستان کې د ټولنیز امنیت له منځه وړلو له پاره د جمهوري دولت پر وړاندې وړانګاری لاس پورې کړي.

(جنرال نصیر الله بابر - نوای وقت - پېچور.)

۲- مسعود د پوځي پوهنتون پر ځای د انجنیري په ټولې تخنیک کې داخل شو، زده کړې یې نیمګړې پرېښووي؛ له نورو اخوانیانو سره پاکستان ته لاړ او هلته پېښور ته نژدې د کوماندو ځواکونو په اډه چرات کې د نصیر الله بابر تر څارنه لاندې د (ISI) له پروګرام سره سم د ځانګړیو جگړو د ښوونکیو له خوا په لومړۍ پړاو کورس کې ونیول شو.

جنرال بابر صدراعظم بوتو قانع کړ چې ښایي دغه ګروپونه وسله وال اوسمبال شي او افغانستان ته د ترور، سبوتاژ او نورو وړانګاریو له پاره ولېږل شي او له دې لارې د افغانستان دولت وګواښل شي، بوتو او بابر د دغه کار له ګټورو پایلو نه خوښ وو.

مسعود تر څو بریالیو عملیاتو وروسته له دیر شو کسانو سره پنجشیر ته لاړ چې وګړي د دولت پر وړاندې بلوا ته وپاروي، هغه وخت چې ده

له دولت سره په جگړه کې ماتې وخوړه، له دیر شو تنو نه یې نیمایي له لاسه ورکړل او بیرته پاکستان ته لاړ. (انترس؛ برس ایښا ویک په جیل السراج کې)
۳- احمد شاه مسعود د انجنیري د دویم ټولګي له پایته رسولو نه مخکې له نورو اخوانیانو سره پاکستان ته وتښتید، په پیل کې د حکمتیار نژدې ملګري و، وروسته د ښمنان شول.

مسعود چې په پنجشیر کې د دولت له لاسه ماتې وخوړه بیرته پاکستان ته لاړ، په پاکستان کې له حکمتیار سره د ښمنۍ له امله مصر ته لاړ. دوه نیم کاله د منځني ختیځ له اخوانیانو سره اوسېده او د ځانګړیو جگړو زده کړه یې وکړه، او له فلسطینیانو سره یې هم په جگړو کې برخه اخیستله.

پر ۱۹۷۸ کال مسعود پاکستان ته ستون او د رباني په جمعیت اسلامی کې ورګډ شو. مسعود ډیر ځان غوښتونکی دی، او ظاهراً اسلامی احکام پر ځان مني خو د خپلو نژدې ملګریو په منځ کې یې شراب څښل. (سري لیکري په افغانستان کې د روسی پوځ قوماندان ب- ګروموف)
۴- د انگلستان له انتلجنس شبکې M16 سره په اوومه لیدنه کې د شبکې مشر وویل چې مور مسعود ته ډیره پاملرنه لرو، له هغه نه به «تیتو» جوړ شي.

سانډیګول ته چې د وحشیانو پر ځمکه پټه وسله ده دنده ورکړل شوه چې د مسعود فلم جوړ کړي، وروسته بیا M16 مسعود د امریکې جاسوسی دستګاه CIA ته وروپېژاند او د سانډیګول جوړ شوي فلم

یې هم ورته ورکړ چې د CIA ملاتړ ورسره شي.

(ستره لویه - سانډيگول ريجارد گان)

۵- احمد شاه مسعود د هندوستان له جاسوسی شبکې RAW سره نژدې اړیکې لري. (د الصبح ۱۴۸ مه گڼه)

۶- له ماسکو نه د بېرک کارمل راتگ مزار ته او د مسعود د دوستم ترمنځه ائتلاف جوړول. (شب های کابل - جنرال عمرزی)

۷- جمهور رئیس داکتر نجیب الله او دولت له ادارې سره د مسعود نژدې اړیکې د سازا د مشر محبوب الله کوشاني او عبدالحمید محتاط په هڅو. (کریاس پوښهای برهنه پا - داکتر محمد حسن شرق کمونستی رژیم صدراعظم)

۸- د روسانو او جمهور رئیس داکتر نجیب الله په لارښوونه د سیدجعفر نادری او مسعود ترمنځ تړون چې احمد شاه مسعود به پر دولت او روسی ځواکونو پر عزم نه کوی، او سیدجعفر نادری به مسعود ته پوره او سم اکیالات کوی. (کریاس پوښهای برهنه پا - دکتور محمد حسن شرق)

۹- د داکتر نجیب الله له کمونستی جمهوري صدراعظم داکتر محمد حسن شرق نه د ماسکو په رسمی لیدنه کې گوریا چنډ وغوښتل چې شمالي افغانستان دې خپلواک شی او د هغه مشري دې مسعود ته ورکړل شی داځکه چې مسعود دغه شی غواړی او د شمالي برخې د ریاست هیله لري. (کریاس پوښهای برهنه پا - داکتر محمد حسن شرق)

۱۰- د افغانستان د وېش د هڅو مجرمین ریانی او مسعود دی.

(دکتور امیریار)

۱۱- روسیان او هندوستانیان د خپلو گټو له پاره د ریانی له نامشروع ادارې سره د جهاد د وخت د تړونونو پر بنسټ مرسته کوی.

(د روسی سیاست په افغانستان کې ۱۴ بروس ريجاردسن)

۱۲- روسانو په افغانستان کې د پخوانی تزاری تاریخ د میتودو او اصولو نه گټه مټ استفاده وکړه. هڅه یې وکړه چې ژبنی، قومی او نژادی

بېلتون رامنځته کړی، کمزوری اقلیت حق وښی او د هغه ملاتړ وکړی، د تنخا خوارو بانډونو په لټه کې شول. د پښتنو په ډېرو گړیو

قبیلو کې چې د جرگو او شورا گانو اصول او سیستم لری بریالی نشول. که څه هم چې د ځینو سېمو یو شمېر کسان یې په بدو او په

وعدو یې لاری کړل خود هغوی اغېز د قوم په سطح نه و ځکه ناکام شول. بله دا چې په پښتنو کې به وژونکي او بدچلندي ډیروی خو

ملي خاینان چې کرکې او کینې ولری او هېواد وېشنه وغواړی نشته، د دغه کار له پاره یې احمد شاه مسعود چې گډه گروهه او هیله یې لرله پیدا کړ، د مسعود موندل او ښکار د کا جی بی له خوا د

افغانستان له پاره ډیره زیان رسونکې پروسه او کودتا کیدلای شی. مسعود په لوړو غرونو کې د کابل او حیرتانو پر لویه لار چې د روسانو یوازینی ځمکنی لار وه او د رس رسانی حیاتی ارزښت لاره پروت وو.

(بینگس ۱۰ - گروموف ۱۹۷-۱۹۸ - سرې لیکرې اود روسانو سیاست په افغانستان کې)

۱۳- پر ۱۹۸۲ کال کله چې افغانانو د شوریانو پروړاندې وسله وال جهاد پیل کړ، مسعود گټه مټ د جانگلدین او بورکی خانوف چې د روسو

په مرستو او وعدو دخپل قوم مشران شوی وو او بیا پر ۱۹۲۳ کال کله چې روسان خپلو موخو ته ورسیدل هغوی دواړه یې له منځه یوړل لوبې پیل کړې. روسانو ته ورغی او خپل جنگی او دفاعی پلان یې له ځان سره یوړ، دغه د دروغجن پلان د دردونو، مالي او ځاني تاوانو له پلوه افغانستان ته دیرگران تمام شو چې تر اوسه لا دوام لری. (بنیگن ۱۵- هانتل ۲۵ دروسانو سیاست په افغانستان کې ۲۱)

۱۴- روسان افغانستان ته د قفقاز او منځنی ایشیا له مسلمانانو سره د تیرو پیړیو د جگړو په اصولو لارل، خو افغان مجاهدینو د معامله گری او تهرېدنې مخه ونیوه. که مسعود او وروسته بیارانی نه وی اوس به حالاتو په روسیه او افغانستان کې بله بڼه لرله.

(بنیگن افغانستان او شوروی اتحاد مسلمانان ۲۹۲-۲۹۳) ۱۵- د قوماندان واسترو تین د لښکر د استخباراتو مشر تورن فرانز کنلیسوویچ ته دنده ورکړل شوه چې د یو په ورکولو د مجاهدینو په مشرانو کې لاره او وت ومومي. د هغه ستر بری له مسعود سره تړون و. (شوفیلد ۱۱۳)

۱۶- روسانو احمدشاه مسعود ته د تړون له مخې ۳۵ زره امریکایی ډالره بډي ورکړه. (فورد توف)

۱۷- دیموساید = جینوساید د خلکو وژل د مذهب، قوم او د بهلته له پاره د پولیشساید د خلکو وژل د سیاسي نظریاتو له امله + ماس مروریان په پتوسترگو تړونونو د افغانانو دغه درې ډوله وژنه یادیموساید: چې موخه

«هدف» یې خپلمنځي شخړې او کورنی جگړه وه، لومړی یې په افغانستان کې په کمونیستی حکومت او وروسته یې په مسعود پلي کړل.

(د شوروی سیاست په افغانستان کې د مرکزی کمیټې د ۱۹۷۹ د اپریل میاشت سند.) لاسلیکونه: بهرنیو چارو وزیر گرومیکو، دفاع وزیر دیمتری یوستیفوف د کامی ب مشر، اندرونیو او د بهرنیو اړیکو مشر بوریس یونوهاریس.

۱۸- مسعود له روسانو سره لومړی تړون پر ۱۹۸۲ کال د جون میاشت او دویم پر ۱۹۸۳ کال په فبروری کې لاسلیک کړ. پر پیسو سربېره مسعود له روسانو نه درې غوښتنې نورې هم کړې وی چې هغه یې پر روسانو منلې وې:

* له شورویانو سره مخامخ لیدنې کتنې چې د کارمل د حکومت پښه په کې نه وی.

* له خپلو د پښتانو سره د جگړې په وخت کې د روسانو پوځي مرسته او گډون.

* د شمال د تاجکانو سیمو ته خپلواکي. (استور ۲۹۲)

۱۹- د استخباراتو د جزو تام مشر «تورن» کلینسوویچ «ته د مسعود د نیکار امله د اتل نښنې ژمنه او سپارښتنه وشوه. (روسی ۱۱۳-۱۱۴)

۲۰- کلنسوویچ په خپل راپور کې لیکي چې په یوه هېواد کې ژینې، قومی او نژادي شخړې د تل له پاره د مور په گټه تمام شوی دی. له همدغه امله زما هم ورته پام شو. ما له مسعود سره پر یوه ناپېیلي

لوره خوکه ولیدل، هغه غوښتل چې له خپلو هیلو سره سم د خپلواکۍ سهمه راته وښيي. وروسته بیا مسعود د شپې له خوا ماته راغی او لیکل شوی تړون مو لاسلیک کړ. د هغه له مخې به مسعود د شوروی او د حکومت پر خوا کونو یرغل نه کوی. او د هر پیلوت چې الوتکه یې ولوېږي په هغې کې به مسعود له مور سره مرسته کوی. مور به د وسلو، تجهیزاتو او نور اکمالاتو اړه د مسعود له خوښې سره سمه مرسته کوو. (شوفیلد روسی نخې - ۱۱۴)

۲۱- ۳۴۵ نمبر هوايي ځواک د نورو تنظیماتو د مجاهدینو په څپلو او ټکولو کې له مسعود سره گډه او نژدې همکاري لرله. (واستروتن، شوفیلد روسی نخې ۱۱۳-۱۱۴)

۲۲- د گروال واستروتن د تورن کلینسوویچ چې د افغانانو ترمنځ د تورن فرانز په نامه یادېده له مسعود سره د استخباراتو د ټولگي پټ نوم شاملون اېښی و. په دغو گروپونو کې د شوروی د پوهنتونونو زلمی فارغان وزیک و تاجک چې له افغانی فرهنگ سره بلد و او په پښتو، دری او اردو ژبو پوهیدل، شامل وو. (شوفیلد- ۱۱۲)

۲۳- شوروی مقاماتو تورن فرانز کلینسوویچ ته له مسعود سره تر تړون وروسته چې دوی یې یوه تاریخی بریالی کودتا بولی ستر واکور کړ چې د مسعود سره همکاريو او اړیکو ته پراختیا ورکړی. (سوریلاتف- ۱)

۲۴- د شوروی د پوځی استخباراتو د ادارې بریالیتوب په افغانستان کې له مسعود سره مخامخ لیدني وې. (ایگوریاریوویچ ماسکوفسکی کمسوليج اپریل ۱۳ کال ۱۹۹۴)

۲۵- مسعود ډېره موده پر مور پورې تړلې و. زموږ د نفوذ آر لامل په افغانستان کې مسعود و، د مسعود سره مو بیلې بیلې موضوعگانې څېرلې او هغه به ډېر وخت هغه څه کول چې مور ورته ویل. (د پوځی استخباراتو د ادارې مشر ایگوریاریوویچ ماسکوفسکی کمسوليج اپریل ۱۳- ۱۹۹۴)

۲۶- په افغانستان کې زموږ د پوځی استوگنې په ټولو کلونو کې له مسعود سره زموږ اړیکو بریالی وده موندله. (سرې لښکرې په افغانستان کې- گروموف)

۲۷- زموږ استخباراتو ته خورا پر زړه پورې وه چې مسعود د همکاري لپاره ځان ته رامات کړی چې په پنجشیر او شمال ختیځ کې د خونړیو جگړو د پېښیدو مخه بنده کړی. د څلویښتم لښکر د استخباراتي هڅو ټاکلی پایلی لرلې او پر ۱۹۸۲ کال خپل لوی مقصد ته ورسید. (سرې لښکرې- جنرال گروموف)

۲۸- د احمدشاه مسعود سره مو داسې ټینگې اړیکې پیدا کړې چې ان له افغانستان څخه د شوروی پوځونو د وتلو تر وخته په خپل حال پاتې شول. (سرې لښکرې- گروموف)

۲۹- پر ۱۹۸۲ کال د څلویښتم لښکر د استازيو او شخصاً د مسعود له خوا یو تړون لاس لیک شو چې د هغه له مخې مسعود ژمنه کړې وه

چې په جنوبي سالنگ کې به چې دده د بې سياله باداري سيمه وه پر شوروي کتارونو يرغل ته لار نه ورکوي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۰- مسعود خپلو وسله والو باندونو ته امر ورکړ چې د حکومتی عسکرو خلاف دې له جگړې نه لاس واخلی او خپل ټول ځواک دې د نورو مجاهدينو خلاف جگړې ته متوجه کړي.

(سري لیکري په افغانستان کې- جنرال گروموف)

۳۱- کې- جی- بې به ماسکو ته يادداشتونه ورکول چې مسعود ښايي د کابل ديموکراتيک حکومت سره د رسمي اړيکو نيولو د پاره رಾಮات شی. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۲- مسعود دې د شوروي مقاماتو پر ځای په خپله د کابل د ديموکراتيک حکومت نه د خپلو نژدې ملگريو زندانيانو د خوشي کولو نيغ پر نيغه غوښتنه وکړي. (سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۳- کې، جی، بې شوروي ده لت ته يادښت ورکړی و چې مسعود دې په افغانستان کې د اوسني رژيم د مشروعيت په اړه هڅه وکړي.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۴- مسعود دې سياسي- اخلاقی او پوځی ځانسپارني ته اړ شي، مسعود دې خپلو ملگريو ته په خپله خوله ددې ځانسپارني خبره وکړي چې د انقلاب ضد ډلې وارخطا شی، او که دا کار ونه شی نو سمدلاسه دې د هغه او د هغه ډلې ټپلې ورکاوې پيل شي.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۵- قانونی خبره ده چې که مسعود په رښتيا د کابل د انقلابی رژيم او د شوروي قواو او د شته والی مخالف وی نو هيڅ شی د هغه ډلې د وروستی ماتې او يادده دله منځه وړلو مانع نشو کيدلای.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۶- زموږ هدف هيڅکله د مسعود ډلې له منځه وړل او شخصاً دده نابودول نه وو.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۷- احمدشاه مسعود په خپل موقعيت ښه پوهيده چې د څه شی د کولو اجازه لری او د کوم شی د کولو له امله به يې غورونه تاویري.

(سري لیکري- جنرال گروموف)

۳۸- کلينسوويچ بې وسلې له مسعود سره وليدل او هغه چا چې دغه ليدنه يې برابره کړی وه شپږ لاری کاماز د بوری غنمو، وريجو او د کاليو ډکي يې ورته ورکړي. (شوفيلد- ۱۱۳)

۳۹- مسعود په افغانستان کې زموږ له پاره شاتنی لار وه.

(اوگينوکارتيوم گروويک)

۴۰- مسعود له خپلو څو تنو ملگرو سره د فرونز په اکادمي کې زده کړه کوله. (۱۹۸۳- سوډريلانوف د کی جی بې پخوانی پو مسرا)

۴۱- شاملون (د ځانگړيو ځواکونو ټولنی) د مسعود په همکاري په ډير بري اکمالاتی کاروانونه او کتارونه د کابل لور ته راتيرول او ددوی ترمنځه ښه ډاډ و باور پيدا شوی و. (شارتين- ۱۸۰)

۴۲- مسعود د ماسکو په اکادمي کې له جنرال ويرنيکوف سره يو ځای

اوسپه او د جنرال ویرنیکوف د زیریدني د نمائځني په ورځ يې ډيرې
 ډالۍ وروړي وې. (ایوان شومیلیوف ۳۲ د روسی سیاست په افغانستان کې).
 ۴۳- زموږ اړیکو د مسعود د گوريلاوو سره ډیره عجیبه بڼه غوره کړې وه.
 د بېلگې په توگه په سمنگان کې سوله او امنیت تامین و د مسعود
 افراد به له موږ سره پر زړه پوښونو باندې یوځای ناست وو او سگرت
 به موږ څکول. دا واقعیت وو چې د مسعود نفرو له موږ سره څه کار نه
 لاره، موږ يې آرامه پری ایښی وو خود کابل د حکومت افراد به يې
 ځورول. (حسینی-۱)

۴۴- په سیمه کې دوه پایپ لاینه یو ډیزل او بل د خاورو د تیلو تیر شوی
 وو. د مسعود له سپړو سره زموږ پر بکړه شوی وه چې په هواره کې به
 د پایپونو امنیت موږ ساتو او په غرنۍ ځمکه کې به يې د مسعود
 افراد وساتې. په دغه کار کې موږ ورته د میاشتي څو ټنه اوږه او یو
 ټانکر تیل ورکول. (ایوان شومیلیوف-۳۲ د روسی سیاست په افغانستان کې)
 ۴۵- زموږ او د مسعود د قوماندانو ترمنځه اړیکې دومره دوستانه او
 نژدې وو چې دوی به ډلې ډلې زموږ چاونی ته راتلل او پر تمینې
 مېلمستیاوې به مو یوبل ته ورکولې. زموږ د فرقي د قوماندان او
 مسعود ترمنځ د نژدې همکارو له امله زموږ ژوند ډیر سوله یز او
 یوبل ته مو گواښ نه رساوه. (هانیاما، لیپانین ریورچنکو ۱۱۵-۱۳۳)
 ۴۶- سید نورالحق حسینی له لومړنیو ژورنالستانو څخه و چې د مسعود او د
 روسانو ترمنځ د جوړښت گزارش يې ورکړی و. (مصاحبه ۱۰ نوامبر ۱۹۸۶)

۴۷- مسعود له شوروی مقاماتو سره ژمنه کړې وه چې د نورو تنظیماتو
 مجاهدینو ته به اجازه ورنکړي چې پر روسی ځواکونو یرغل وکړي.
 (شبارشین د ماسکولاس ۱۷۷-۲۱۴)
 ۴۸- احمدشاه مسعود ابوحنیفه د لیسې تر فراغت وروسته په انجنیري کې
 داخل او د اخوانیانو په موسسینو کې دريانی، حکمتیار، سیاف او
 نورو سره شامل شو. په پاکستان کې د وړانکارو د زده کړې نه
 وروسته يې د داود خان پر ضد کال ۱۹۳۷-۱۹۷۵ څو څرگندي
 پېښې ترسره کړې چې وروسته بیاناکامه شول.

مصر ته لاړ او بیا د فلسطین د مقاومت تکړه غړی شو او په عملیاتو
 کې يې برخه لرله. په نژدې ختیځ منځني ختیځ، لاتین او د ایشیا په
 سهیل ختیز هېوادونو کې يې تروریستی او پارتیزانی زده کړې کړې
 وې. پر ۱۹۷۷ کال له ربانی سره په جمعیت کې یوځای شو.

(د ماسکولاس ۱۹۹۲ شبارشین ترجمه - پروفیسور د وکتور اېان هیلفانت)
 ۴۹- په پاکستان کې د جهادي تنظیمونو اطلاعات ربانی د مسعود له
 لارې روسانو ته ورکول.

(د روسانو سیاست په افغانستان کې ۳۷- ترجمه پروفیسور د وکتور هاشمیان).
 ۵۰- احمدشاه مسعود مذهبي معلومات درلودل، په تبلیغاتو کې ماهر
 وو، پوځي تجربه يې لرله په جوړښتونو پوهیده پر ۱۹۷۹ کال يې په
 پنجشیر کې د مقاومت گروپونه جوړ کړل او خپل مخالفین او سیالان
 يې له منځه یووړل، ربانی ته ډیر نژدې و چې په همدغو دلایلو ورته د

مسعود بلنوم ورکړ شو. (شپاړتنه)

۵۱- مسعود په زمره او لاجوردو باندې د نورو واکمنی د مخنیوی له پاره د پسر کسان ترور کړل. دريانی په توره دوره کې د مسعود دویم پړاو کارنامې پیل شوې چې د افشارو ټولوژنه (قتل عام) د کوټه سنگی او د چندولو د بېگناهو وژنی، په کابل نیار کې د خلکو پر سر، مال او ناموس تېري يې ښې بېلگې دي.

(د روسانو سیاست په افغانستان کې ترجمه ۳۸- د وکتور هاشميان)

۵۲- پر ۱۹۸۲ کال د کارمل په غوښتنه د جنرال گريگوريان د ۴۰ اردو د قطعاتو د عملیاتو له امله چې د مسعود پر گوريلايانو وشول، مسعود يې مات او تړون ته يې اړ کړ چې د ۱۹۸۴ کال تر اپریل پورې لومړی تړون پر خپل ځای و. مسعود ژمنه وکړه چې د شورويانو پر ضد به تبلیغات نه کوي، د شورويانو او د کابل د حکومت په قواو به عملیات نه وي. د نورو تنظیمونو د مجاهدينو مخه به په سېمه کې نیسي د مجاهدينو اکمالاتی لار به بنده وي، پنجشیريانو ته به اجازه ورکوي چې بیرته خپلو کورونو ته راشي او د پنجشیر په دره کې به داوردو د قطعاتو سره هم گوتې نه ماتوي. مسعود په ټوله موده کې د کابل له حکومت سره د اړیکو او نژدېوالی نه ډډه کوله او له شورويانو سره يې یوازې او مخامخ اړیکې ساتل، چې دا د جمعیت د مشرتابه خپلواک او نېغ سیاست و چې له پېښور نه د شورويانو سره کیده. (شپاړتنه ۱۷۷-۲۱۴)

۵۳- د اسلامي جمعیت مشرتابه له جگړې نه د ځان ساتلو سیاست غوره کړ، له همدغه امله يې له روسانو سره د روغې تړونونه کول. دوی خپلې زېرمې د کې ساتلې چې د شورويانو له وتلو نه وروسته د دښمنانو پر کار ترې واخلي. (د ماسکولاس ۲۱۴)

۵۴- هغه وخت چې د روسانو ځواکونو په وتلو پیل وکړ، مسعود هڅه کوله چې پراخه سېمه ترلاسه کړي او دنورو تنظیمونو څښتن قوماندانان يې د مرستې په ورکولو ځانته جلب او متحد کړل. (د ماسکولاس)

۵۵- مسعود ډیره هڅه کوله چې د شمال پر شتمنو سېمو و ترلاسه کړي او ځانته خپلواکي ومومي. د نجیب د ویمې فرقې څو واړه جگړې وکړې او هڅه يې کوله چې د شوروي ۴۰ اردو په افغانستان کې پاتې شي. (د ماسکولاس)

۵۶- مسعود د شوروي ځواکونو د وتلو پر مهاله کې د هرې خوا او د هر چا له خوا هر راز جگړه بند کړل او په خپلو ژمنو ټینگ پاتې شو. (د ماسکولاس ۲۱۴ شپاړتنه)

۵۷- د فرانسې د صدارت مرستیال او بهرنیو چارو وزیر له محمد اسلم خټک سره په خبرو کې د افغانستان د وېش او د شمال د خپلواکي وړاندیخ وکړ چې موخه د يې د مسعود له پاره د شمال سپارل وو. (وفا ۱۵-۱۳۷۵)

۵۸- د هندوستان پوځي کارپوهان له احمد شاه مسعود سره مرسته کوي. (الصبح ۱۴۴-۱۹۹۴ کال)

۵۹- د روسانو په لارښوونه او څارنه د مسعود تړون په مزار شريف كې د اوليگ نيغلييف په مشرۍ. (سپاړون ۱۹۹۶)

۶۰- د روسانو د كتارونو امنيت ساتل د مسعود له خوا د حيرتان او سالنگ په لويه لار كې او پر ځاى يې روسانو درې لکه پنځوس زره دالر د مسعود ته ورکړل. (سپاړون)

۶۱- روسانو مسعود ته په نوي تړون كې او د سوه زره دالر د ورکړل. مسعود له روسانو نه وغوښتل چې ددوى ترمنځ به د كابل حكومت نه وي او هرڅه دده او د روسانو ترمنځ مخامخ وي. د همدغه تړون له امله په پروان ولايت كې جهاد ودرید. (بروس استونس ۲۹۲)

۶۲- بنايې افغانستان پر دوو برخو ووېشل شى، د مسعود، مزدك، سنگريوف، جنرال ولنتين، تيگوف او كارمل ترمنځ تړون. (دعوت ۵۷- كال ۱۹۹۶)

۶۳- د وخت جمهور رئيس ډاكټر نجيب الله له شوروي مقاماتونه وغوښتل چې دوى دې له احمدشاه مسعود سره اړيكي جوړ او اسناد دې د منلو له پاره جوړ او لاسليك كړي. دغه سند په شپږو موادو كې جوړ شو. په كابل كې د شوروى د سفير، بورى ورونتسوف او لوى قوماندان جنرال وارنيكوف له خوا لاسليك او د افغانستان جمهورى رياست وكتل.

د معلوماتو سرچينه كال ۱۹۸۸ د شوروى اتحاد د تركستان د اوردود د ۴۰ نمبر ځواكونو لويه قوماندانۍ.

د اسنادو مواد:

- د تاجكانو د سېمې ټاكل او د هغوى په نامه يې خپلواكول.
- په مركزى دولت كې د تاجيكانو ځانگړى استازى.
- په رسمى توگه د اسلامي جمعيت پېژندگلوي.
- د تاجكو پوځي ډلې او د تاجكو د گټو ساتل او پر حكومتى موخو سربېره د حيرتان او كابل پر لويه لار كنټرول لرل او د هغې ساتل.
- د تاجكو په ټاكل شوى سېمه كې د امنيت او د عاډى ژوند سمون.
- د دولت له خوا تاجيكانو ته د سوداگرى سربريد او اقتصادي وده.
- ۶۴- د مسعود سره په ليدنه كې د شوروى سفير ورونتسوف او لوى قوماندان جنرال وارنيكوف ناست وو. د مسعود نه غوښتنه وشوه چې د كابل له حكومت سره جلا تړون وكړي او له افغان اوردو سره يوځاى د حيرتان كابل د لويې لارې امنيت وساتي او يا دې په خپله دغه دنده پر په غاړه واخلي او ليكلې ژمنه وركړي چې د لويې لارې او د اكملاتى كتارونو امنيت به ساتي. (شپاړشين ۱۷۷-۲۱۴)
- ۶۵- په افغانستان كې د شوروى قواوو لوى قوماندانى او احمد شاه مسعود ترمنځه پروتوكول:
- * د مسعود له خوا د كابل- حيرتان د لارې امنيت ساتل او د سالنگ په سهيل كې په ټوله مانا د عملياتو بندول او د شوروى د كتارونو تيرول ان يودز ته اجازه نه ورکول.
- * د مسعود ځواکونه به د تاجکانو او چوگنی ترمنځ د كتارونو

مسوولیت پرغاړه واخلي. د چور، غلا، لوتماری او د نورو
عملیاتو مخه ونیسی د شوروی او د کابل د ځواکونو امنیت په
سپمه کې وساتی.

* شورویانو ژمنه وکړه چې دغه خدمت په بدل کې به مسعود ته هر
راز اکمالات کوی.

* مسعود به په ټاکل شوی سپمه کې د نورو تنظیمونو مجاهدینو
ته د پوځي عملیاتو او تروریستي فعالیتونو اجازه نه ورکوی او
د تیر شویو پایپ لاینو امنیت به ساتی. که د نورو تنظیمونو
مجاهدینو په عملیاتو لاس پورې کړه د مسعود ځواکونه به د
هغوی مخه نیسی او د شوروی پوځیانو له خوا به د مسعود له
ځواکونو سره د تویچی او هوایی بمبارد مرسته کیږی.

* د مسعود او شوروی مقاماتو ترمنځ به لیدنې او وخت پر وخت د
معلوماتو تبادله کیږی چې د ورکو شورویانو او د افغان
حکومت د افرادو د پیدا کولو په اړه چلند وشي.

* که چیرې په تشبیت شوی زون او سپمه کې گواښ واندېښنه
د بهرني د نوې جگړې د مخنیوی لپاره به ژر تر ژره د مسعود او
شوروی مقاماتو ترمنځ غونډې او میتینگونه وشي.

* د لویې لارې په دیرش کیلومتری کې به ټول عملیات بند وی. له
دې سیمې نه بهر که چیرې د شوروی یا د افغان اوردو په
ځواکونو عملیات کیږي او یا د مسعود پر ځواکونو د نورو

تنظیمونو مجاهدینو جگړه پیل کړه له هغوی سره به جگړې ته د
مسعود او شوروی ځواکونه یوځای په عملیاتو لاس پورې کوی.
* دغه پروتوکول د ترلاسیکونو وروسته د منلو او پلي کولو وړ
دی.

د معلوماتو سرچینه په افغانستان کې د شوروي عملیاتي ډله
دسامبر ۱۹۸۸.

دغه سند د جنرال گروموف، د شوروی دفاع وزیر، شهناز تڼی او
احمدشاه مسعود ترمنځ لاسلیک شوی دی.

(گروموف محدود قطعات ۱۸۸-۱۹۷)

احمدشاه مسعود له شورویانو نه وروسته دویم پړاو ته د انتظار له
پاره له ډاکټر نجیب نه چې د خاد مشر وه ډډه کوله او له شورویانو سره
بې مخامخ اړیکې لرل.

د مسعود آر موخه د تاجکانو د خپلواکۍ په نامه د افغانستان وېشل
و، نه جهاد.

د شاملون د استخباراتو اداره وایی چې له مسعود سره تړونونو او
اړیکو د شوروی لښکر تر وتلو پورې مور ته ډیره گټه ورسوله په تېره
د سالنگ په سهیل کې د مسعود له خواد عملیاتو بندیز او امنیت

ساتل مور ته د ژوندانه مساله وه. (گروموف محدود قطعات ۱۸۸-۱۹۷)
د مسعود او د ۴۰ لښکر قوماندانی ترمنځ تړون ډیر ارزښت لری،
لویډیځیانو مسعود ته تل د یوه سپیڅلي مجاهد شخصیت په

سترگو کتلی، که ۵۱ سازشونه د جهاد په لومړیو کلونو کې رسوا شوی وی نو دا به د افغان مجاهد ولس ستره تباهی وه او د هېواد په مقاومت کې به روحی او اخلاقی او پوځي ستونزې پیدا شوی وای.

۶۶- د حکمتیار او مسعود ترمنځ اختلاف له همدغه ځایه نه پیل شو، مسعود تل د ۴۰ لښکر په مرسته د حکمتیار پر مجاهدینو عملیات کول. (حسینی-۱)

۶۷- د مسعود ټول اکمالات د روسانو له خوا کیدل او سر بهر په پردې د سالنگ نه د تیریدو له پاره د ټولو سوداگریزو مالو پنځمه برخه مسعود اخیسته. (روبین-۱۵۹)

۶۸- په سالنگ کې د مسعود وسله والو له روسانو سره په ټانکونو او زره پوشونو کې یوځای ناست او خنډل یې، داسې وخت به راشی چې شورویانو او د مسعود وسله والو به یوځای د نورو مجاهدینو په خپلو لاس پورې کړ.

(سیدانور حسینی سره مرکه- پېښور ۱۰ نوامبر ۱۹۸۶ د سترگو لیدلې پیښې ۱۹۸۵)
۶۹- له شورویانو سره د احمدشاه مسعود نژدې اړیکو د ټولستوی د حاجی مراد له مشهور داستان سره شباهت لاره، چې ځینو قفقازیانو په ۱۹ پیړۍ کې د خپل ابدی دښمن روسی تر اړ ځواکونو سره کړی و. مان دا چې مسعود د قفقاز حاجی مراد ته ورتنه دی.

(شرفیلد ۱۱۳-۱۱۴)

د شوروی استخباراتو د افغانستان په نورو سېمو کې هم ډیرې هڅې

کولې خود بغلان و پروان په شان بریالی نه شول. پر ۱۹۸۰ کال کې د پخوانی تیرون پر بنسټ د سرحداتو وزیر فیض محمد خان پېنځه ویشته زره دالر څدراڼو ته د بډی په توگه یو ورل خوهلته د څدراڼو اړیکو له دوو نورو ملگریو سره مړه کړل.

۷۰- پر ۱۹۸۴ کال د کابل د حکومت یو لوړ رتبه مقام ایټالوی کمونیست خبریال ته ویلی وو چې مور د مسعود په شان نور قرار د ایدی قوماندان هم پیدا کړی دی چې دا کار زمور له پاره خورا ارزښتمن دی. (زالوکا ۲۴۵)

۷۱- که څه هم زمور ځواکونه په افغانستان کې نه شته خود احمدشاه مسعود د تیرون پایل به زمور له پاره په راتلونکې کې ډیره گټه ولری، روسان له پتو سرچینو منابعو نه اوس هم کار اخلی چې په بله لاره خپلو هیلو ته ورسیري. (پروفیسور الکساندر فیدوتوف (راد یوبیم) سره مرکه)

۷۲- ماسکو په افغانستان کې ستر جنایت کړی دی، شورویانو او افغانی کمونستانو په عمدي توگه کلی له منځه وړل چې خلک نابود شی، د شورویانو د پاکونې سیاست مانا د پښتنو له منځه وړل وو چې لیر شی، پښتانه په ټولنیزه توگه خپلو اکپال دی او پر ځان پردی واکمني نه مني.

روسانو غوښتل چې د پښتنو غرور او قومی جوړښت ړنگ او سېمه یې له استوگنونه تشه چې ورو ورو تاجکان، وزبکان او تورکمنان د شوروی تر لاس لاندې جمهوریتویر سره یوځای او گډ کړی. دغه شان

د افغانستان د پښخلسو مليونو وگړيو نه له ۱۹۷۸ نه تر ۱۹۹۲ کال پورې د **ملگريو** ملتونو د خپرونو له مخې دوه مليونه تلفات ښودل شوي وو. د ټولو وگړيو په سلو کې اووه لس مېره او تر پنځوس پورې آواره او مهاجر شوي وو. (کلاس-۱۳۳)

پښتانه د قومي پاکونې د سياست له امله د روسانو له خوا ډېر ووژل شول او **ووشول** شول. پښتانه په سلو کې له ۲۵ نه تر ۳۱ پورې دروسانو له خوا مړه شول. د افغانستان له ټولو تلفاتو نه دوه پر دريو اوبيا درې **پير** څلور و برخه وژلي، ژويل او شيرلي پښتانه وو چې دا شمېر د **ټولو** پښتنو په سلو کې له ۸۰ تر درې نوي پورې پرگني دي. که له ۱۹۵۹ کال نه وروسته پښتانه بېرته راستانه شوي نه وای نو د زرو کالو **پسېژندگلو** يې له منځه تله. (کلاس-۱۳۱)

لکه کندهار چې د افغانستان دويم لوی ښار و او ډېر يې پښتانه وو، وگړي يې **لله** (۲۵۰۰۰۰) نه تر (۳۵۰۰۰) ته رسیده. بهرنيانو چې پر ۱۹۸۵ کال لوگر ليدلي و پر ۱۹۸۶ کال له د خلکو نه تش و.

افغانان د **چنگيز خان** له وحشت نه اووسوه کاله وروسته لا روغ شوي نه وو چې **روسانو** ورياندي له چنگيز خان نه بدې لوبې وکړې او هر راز نوی وړانورونکې تکنالوژي يې پرې وکاروله. او لا څرگنده نه ده چې افغانان به **کله** دغه ناتار نه ژغورل کېږي. (کلاس (۱۱) ۱۳۱-۱۳۳)

په افغانستان کې د روسانو سياست پر کاچونه وه او آر موخه يې د پښتنو له **منځه وړل** وو.

بدلون يې له شکه د احمدشاه مسعود چې يو قراردادى تاجک شخصيت دی کيدلای شو.

(واشنگټن پوسټ دسامبر ۱۹۸۵-کلاس ۱۳۱-۱۳۳ او فيډتوف-۱)

۷۳- د شوروي د استخباراتو کارکوونکي دگرمن زاکين قادروف احمدشاه مسعود ته د تړون له مخې دالر ورکول.

(فيډتوف نوامبر ۱۹۹۲-۵۳ د شورويانو سياست په افغانستان کې.)

فيډتوف اوس د کوچما د اوکراين جمهور رئيس خانگري سلاکار دي.

۷۴- فيډتوف د ۱۹۹۶ د فبروري پر ۱۸ له د راډيو پيام سره په لاس

انجلیس کې د مسعود د تړونو په ډاډه غځېدې وغړيد او هغه يې د شورويانو لاسپوڅی ويا له. (د روسانو سياست-۵۳)

۷۵- له شورويانو سره د احمدشاه مسعود د تړونو پايلې چې د حيرتان او

سالنگ لويه لار يې د دښمن د ځواکونو پرمخ پرانيستې پرې ښوده په لاندنيو ليکنو کې وگوري او قضاوت وکړئ. (اليکوال)

روسانو په افغانستان کې په خانگري توگه د پښتنو په سېمو کې ډېر

ظلمونه وکړل، کلي يې له خاورو سره برابر کړل او پښتانه يې په

هليکوپټرو وژل. کليوال يې ووژل کرنيزې ځمکې يې ښکېلې، د اوبو

بنډونه يې وړانول، رسيدلې فصل ته به يې اور اچاوه، رمی او څاروي

يې ورته له منځه وړل، دا ددې له پاره چې بېرته خپل هېواد ته

راستانه نه شي. (کلاس ۱۳۰-۱۳۳)

د افغانستان په سهيل کې د پښتنو سېمې له استوگنو نه تشې شوې،

روسانو غوښتل چې ددغه پلان ډیلي کولو له پاره داسې څوک ومومي چې په پیسو، بدو او ژمنو وپېرودل شي، مسعود و چې په تړونونو کې یې د تاجکو د خپلواکېدو ژمنه ورکړې وه. په دې توگه روسانو ځانته ښه گوداگی موندلې و. دا د روسانو او مسعود گډ پرویاگند و چې د پښتنو پر دوه نیم سوه کلن پېر یې د ظالم ټاپه وهله. یو روسی عسکر چې په بغلان کې یې مجاهدینو ته ځان سپارلی و، نیویارک ټایمز ته وویل چې زموږ افسرانو به سرتېریو ته لارښوونه کوله چې کله پر کوم کلی باندې برید کوو بنایي واړه زاړه ښځې، نر، خره، آسونه، پسونه او غوايه ټول له منځه ولاړ شي او هېڅوک ژوندی پاتې نشي چې وروسته بیا زموږ د کړو وړو کیسې وکړي. که موږ د خپلو افسرانو او مشرانو امر ته اطاعت نه وی کړی نو موږ یې وژلو. (گاریک زاملیکوف نومبر اول ۱۹۸۵)

۷۶- د کابل هوټل پخوانی کارمن عبدالکمال ویلي چې مسعود په هوټل کې له روسی لوړ رتبه افسرانو سره د ۱۹۷۹ په اپرېل کې د شوروی لښکرو له د راتگ نه مخکې څو څو ځله لیدلی و.

(پروفیسور ډاکټور هاشميان ۵۷ د روسانو سیاست په افغانستان کې)

- موږ د لويديځيانو د بري له پاره د شورويانو پروژاندې وسيله وو. کله چې روسان له افغانستان څخه وتل، گوريچوف څرگنده کړه چې موږ له افغانستان څخه وځو خو وينې بهونکی ټپ به پرېږدو چې دا به مکروب واخلي، د روغېدو به نه وي او گنده به شي. (حاجی محمود نامن)

- د افغانستان له پېنځلسو ملیونو وگړيو نه دوه ملیونه روسانو ووژل، دوه ملیونه نیمگړي شول، کوچنيان او زلميان له زده کړې نه پاتې شول، اوس د اقتصادي اړتيا و له امله له جگړه مارو ډلو سره تنخواخواره دی، دیرش ملیونه مایونونه د پټ د ښمن په ښه د افغانستان په کروندو کې ښخ دی.

اوس هم هره شپه روسی الوتکې وسلې، مهمات، تجهیزات، چاپ کړي نوتونه او کیمیاوی وسلې د روسی، ایران او هندوستان له خواد رباني له نامشروع ادارې سره مرسته کيږي. په کابل کې چور او چپاوی دی د خلکو په سر، مال و ناموس پر له پسې تېري کيږي. د شوروی کمونیستی امپراتوری په پرځونه کې افغانانو ستره قربانی ورکړه د افغانانو په قربانیو د امریکایانو او اروپایانو پوځي لگښت په زرهاوو ملیونو ډالره راتیت شو ځکه چې نور د شوروی له خوا گواښ نه شته، نړیوالو د افغانانو قربانی هېره کړه او هغوی یې په وینو کې پریښول.

۷۷- اوسني روسان د پخوانیو هغو په شان خپل وفاداره استازی احمدشاه مسعود پیاوړی کوی، روسیه د پخواني بلشویک سیاست له مخې ژبنی قومي او نژادي بېلتون خپرووی چې خپلې گټې په سېمه کې خوندي وساتي چې ترانزیتی لاره او گډ پایپ لاین د افغانستان له لارې تېر نه شي.

روسان پوهیږي چې تر هغې پورې چې په افغانستان کې جگړې وي

دوی دا فرصت نه لری چې له مور نه د جهاد دوخت د جگړې تاوان
وغواړی. روسان هڅه کوی چې په بل نامه بیرته راژوندي شی.

۷۸- ارتیسوم بوروویک په روسی مجله او گونیوک کې لیکلی دی چې
مسعود د روسانو له پاره ډیر ور شخصیت و، هغه وایی چې د مسعود
په اډه کې د فرونز د اکاډمی فارغان هم وو، وایی چې مسعود په خپله
هم په دې اکاډمی کې کورس لوستلی دی.

(جنگ مقدس، فتح نامقدس کورت لویک، ۲۵۰-۱۹۹۳)

۷۹- له شورویانو سره د مسعود د تړونونو په اړه ارتیسوم بروویک، په پال
کوین ساینس مانیټر ۱۹ اکتوبر ۱۹۸۸ کې هم ډیر تشریحات ورکړی
دی وایی چې احمدشاه مسعود د افغانستان د بنسټانو چې روسان دی
په غیر کې نیولی دی.

۸۰- شورویانو غوښتل چې په سهیلی افغانستان کې پښتانه ورک کړي
چې د شمال په پر شتمنو پنځیزو سېمو بر لاسي شي. اوس په بل نامه
غواړی خپل نفوذ په سېمه کې ډېر کړی. خپل پخوانی وفادار یاران
«مسعود و دوستم» یې یو کړل او د خنجان ننگین قرار داد یې جوړ
کړ چې د طالبانو مخه ونیسی او دا ځل خپلې اقتصادي گټې په
سېمه کې ځانته وساتي خو ونه شول.

۸۱- د شوروی ۴۰ نمبر اوږدوله (۲۰۰۰) سکد توغندیو څخه یو هم د
مسعود پر سېمو ونه ویشته دا ټول د پښتنو پر سېمو چې کلی وران
کړی او د خلکو معنویات یې جوکې او تېښتې ته یې اړ کړي وویشتل

شول. (د استخباراتو د مرور جریده جینز فبروری ۱۹۹۲ جلد ۴ نمبر ۲ بالسټیک
راکتونه په دریمه نړی کې. افغانستان ۱۹۷۹-۱۹۹۲ ص ۵۱-۵۸ جوزف برمویز.)

۸۲- د خنجان د ملی خیانت په تړون کې چې د مسعود و دوستم تر منځ د
روسیې د استازې تر څارنه لاندې وشو او وروسته یې د خنجان پول
پرنګ کړ سید حامد گیلانی هم ناست و.

(بین المللی مډیا، د دوستم نشرات مجله آینه-۶۳)

- د دغه تړون لاسلیک کولو په وخت کې سید احمد گیلانی په مزار
شریف کې و، داسې ښکاري چې پر افغانانو باندې د ۱۹۷۹ کال
تراژیدی یو ځل بیا راشی.

(د روسانو سیاست په افغانستان کې- بروس ریچاردسن - ترجمه ډاکټر هاشمیان)

۸۳- د پښتون وژنې سیاست د روسانو او مسعود گډ پلان و مسعود قصداً
غوښتل چې د روسانو فشار د پښتنو پر سېمو ډېر شي.

(روزن کلاس ۱۲۹-۱۳۱)

۸۴- د تړون تر لاسلیک وروسته چې په مزار شریف کې دوستم و مسعود
غاړه تر غاړه شول د روسانو استازي خبریالانو ته وویل آیا تاسو
تعجب کوی چې موږ یو ځل بیا د مخکې پر مخ راڅرگند شولو؟

(نیویارک ټایمز)

۸۵- د مسعود او دوستم ائتلاف پر ۱۹۹۲ کال د روسانو په پلان
اولاړتیا ونه و او دا ائتلاف هم د روسانو په هدایت وشو.

(نیویارک ټایمز ۱۷ اکتوبر ۱۹۹۶)

۸۶- روسان په دویم ځل افغانستان ته راغلل په دې توپیر چې پخوا به روسانو مسعود ته لاس غځاوه خواوس یې مسعود روسانو ته.

(دیوتر - آینه ۶۲)

۸۷- مسعود له روسانو سره په دغه ټکي همکاري کوله چې روسان به د افغانستان د شمال واک مسعود ته ورکوي او افغانستان به په دوې بوتې شي. (بروس ریچاردسن د خطاب سره رادیویی مرکه)

۸۸- د پېښور د ارشاد آباد په لویه غونډه کې د فرانسویانو د افرن ټولنې استازي وویل چې مور غواړو د افغانستان شمال د مسعود په مشرۍ له سهیل نه جلا شی.

۸۹- مسعود غوښتل چې افغانستان وپېشل شی په همدې هیله یې له مور سره همکاري کوله. (سرجنرال الکساندر لیاخوفسکی د جنس تلیفونې خبر)

۹۰- استوتس بروس - ۱۹۸۶، ارنولد انتونی ۱۹۸۵، بودانسکی ۱۹۸۷، روزن کلاس ۱۹۸۴، ایډن ۱۹۸۸، رابین بارت - ۱۹۹۵، دغه نښې د مسعود او روسانو ترمنځ هنداره.

۹۱- له روسانو سره د مسعود همکاري د قفقاز د حاجی مراد مرستو ته ورته ده چې د خاله لښکرو سره یې د مجاهدینو پر وړاندې مرسته کوله. (شوفیلد - ۱۱۳)

۹۲- روسانو یو ځل بیا مسعود په غیږ کې ونیو. (اسیس مانتور - ۱۹۸۸)

۹۳- د شوروی پوځونو د وتلو په وخت کې مو وکړای شل له مسعود سره د دواړو غاړو لپاره د منلو وړ ټکي لاس ته راوړو. مریله خپل لوري

چمتو وو چې هم له هغه او هم د هغه د سپمې له خلکو سره د خوراکي نوکو او نورو خیزونو مرستې وکړو. په دغه لړ کې یوه پوښتنه دا وه چې د څلویښتم لښکر د وتلو پر مهال به د کابل - سالنگ او حیرتان لار د حکومتی پوځونو په لاس کې اوسیدی. سر بیره پر دې به مسعود پر سهیلي سالنگ اولویې لارې باندې دزې نه کوي او مور هم ژمنه کړې وه چې یرغل ونکړو.

مسعود په خپله وعده ټینگ ولاړ و خو مور د نجیب الله په غوښتنه دزې وکړې او له مسعود سره مو ژمنه ماته وکړه، ډیر ژر د مسعود لیک راغی.

«بناغلی مشاور»!

ما چې ستاسې وروستی لیک تر لاسه کړ نو چمتو شوم چې د کتنې ځای ته دروخوځیږم، غواړم ستاسې د خبرتیا لپاره یادونه وکړم، لس کاله کیږي چې مور ستاسو شته والی او جگړې زغمو، که د خدای خوښه وي خو ورځې نور به یې هم وزغمم، خو که تاسو جگړه له سره پیل کړد نو مور به هم ور ځواب درکړو.

نور موبس دی له همدې شیبې نه خپلو ډلو ته لارښوونه کوم چې «تیارسی» اوسی. په درناوی ۱۹۸۸ د دسمبر ۲۶ احمدشاه مسعود لاسلیک. (سرې کبیرې - جنرال گرومونا)

په پورتني لیک کې مسعود زباتوی چې وروسته له لسو کالونه غواړی - نومړی ځل خپلې ډلې د شورویانو پر وړاندې تیاری کړی هغه

هم په کاغداو په قلم.

د آئينې مجلې په ۷۲ گڼه کې رېښتيني خبر:

څو ورځې مخکې د احمد شاه مسعود ورور ولي مسعود ۶۰ کيلو ښه زمره له لندن نه پاريس ته وړي دي، ځکه چې هلته بازار ښه و او بل د زمره د پلورونکي داود مير و. پهنځه کيلو زمره يې وپلورل او نرخ را کوز شو. داود مير وويل چې څه موده وروسته به يې خرڅ کړو. له کاناډا نه يې خپل ورور راوغوښت او (۵۵) کيلو زمره يې کاناډا ته وتښتول.

د ولي مسعود له جگړې او ماتې نه وروسته مسعود د فرانسې جاسوسي څانگې ته وويل چې پر سفارت برېښنا او اوبه بندې کړي اوس د داود مير په سترگو تياره خو په زړه کې يې د زمره ورنه ده.

جهاد:

د خواره ژوند نه تيريدل انگيزه او د بلهاري ارزښت غواړي، په افغاني ټولنه کې د هېواد د خپلواکۍ له پاره د اسلامي احکامو سره سم بلهاري د تاريخ په اوږدو کې تر بل هر هېواد ډېر شوی دی. همدا لامل دی چې افغانان په خپلواک غوښتنه کې نړيوال نوم لري. په نوي تاريخ کې افغانانو گروهې په ډاډ او د خپلواکۍ په ارواد دوو امپراتوريو، بریتانیا او شوروي نړيوال تغیر لومړی ځل له خپلې خاورې نه ټول کړي.

افغانان د نړۍ يوازینی پرگني دی چې د هېواد په لار کې د ځوان زوی د شهادت مور و پلار او د خاوند يا ميره شهادت ځوانې ښځې ته مبارکي ورکول کېږي. د کمونستانو او شورويانو پر وړاندې په جهاد کې افغاني ښځو خپلې گانې له مجاهدينو سره د مرستې له پاره وپلورلې.

نر، ښځې، وازه، او زاړه د جهاد په خدمت کې ودریدل، جهاد په سر، مال په خوله او قلم پيل شو. شاعرانو د جهاد او د مجاهدينو د سرښندو اشعار جوړول، د موسيقي هنرمندانو جهادي سرودونه او ترانې ويلې. په کورونو، کليو، کمپونو، او غونډو کې سر تر پايه د جهاد خبرې وې. په جهاد کې برخه اخستل او بلهاري ستر وياړ و، همدا لامل شو چې هيڅ افغاني کورنۍ يې تاوانه پاتې نه ده.

مجاهدينو او مهاجرينو په افغانستان کې د ښارونو اوسيدونکو ډير نژدې خپلو او خپلوانو سره خپل اړيکې پرې کړل، په پاکستان کې د خلقي او پرچمي په تور افراطي تنظيمونو د ډيرو افغانانو سره بيحده ظلمونه وکړل. پوهان، روشنفکره افغانان او قومي مشران ترور شول. ډير زيات ناپوه، نالوستي، د کليو څلميان چې په زور د کمونيستي حکومت پوځي خدمت ته وړل شوي وو مجاهدينو ته ورغلل خو بيا هم افراطي تنظيمونو په خورا بېرحمۍ د مرگ په سزاگانو ورسول. د افغانانو ترمنځ ډيره بده خبر او کنځل چاته خلقي او پرچمي ويل وو.

څو کاله د مخه د لندن په يونيورسټي کې د محصلو افغانانو له خوا يوه افغاني ستره غونډه جوړه شوی وه، په غونډه کې وينا کوونکي زه، ډاکټر

هېواد کې پاتې شول، دا ټولې بلهاری مود اسلامی گروهو (عقیدو) او د خپل هېواد د آزادۍ د پاره ورکړې دا د هر افغان هیله ده چې یوه ورځ به تیاره لاره او روڼ لمر به راپورته شی.

کله چې به په ژمی کې هوا سپرې شوه او لارې به واورو بندې کړې د تاجکو، هزاره گانو او وزیکو د مجاهدینو کتارونه به په پکتیا او پکتیکا کې پاتې او د پښتنو په سېمو کې به یې له پښتنو مجاهدینو سره یوځای جهادی عملیات کول، د پاکستان خاورې ته د راتگ پر مهال د شمال ولایاتو ډېرو مجاهدینو خپلې امنیتي وسلې د پښتنو قوماندانانو په مرکزونو کې امانت پرېښووې.

هغه مهال دغه احساس وو چې افغانستان مورده او زامن یې پښتانه، تاجک، وزیک او هزاره دی، د ژبې، قوم و نژاد خبرې چې مسعود او ربانی پیدا کړی، نه وې.

له ما نه اوس د شرم، حیا او د خجالت جاج ورک شوی دی، او که مانا لری نو په داسې کسانو کې ولې نه شته؟ زه له تنخا خوارو جگړه مارو کسانو نه چې د ژوندانه د اړتیاو له لاسه له خپلو سرونو سره لوبې کوی څه گیله نه لرم. خو ځینې روڼ اندي چې په ښکاره له ستمی توب او پرچمی توب نه منکر دی په کومو اخلاقو او مشروعیت د مسعود پلوي کوي؟ زه دا نه وایم چې مسعود بد دی او نور ښه دی، زه دا وایم چې له بدو نه لا بد دا ټول د مسعود له لاسه وشول او لا کیري.

جاوید، محمد عزیز نعیم او کریم میثاق وو. کله چې کریم میثاق په خپل وروستی وار کې د خبرو له پاره دریځ ته ودرید د کنفرانس د گډون کونکیو له دلې نه ډېرو جمعیتیانو په چیغو او نارو د هغه سپکاوی وکړ.

هغه یې د، کافر، ملحد، کمونیست، وژونکي، کی جی بی او هېواد پلوري په نامه یاد کړ، نژدې و چې لاس ورواچوی او غونډه ړنگه شي.

ما چې کریم میثاق نه پیژانده له غونډې نه مې هیله وکړه چې غلې شی او خبره رسوایی او پولیس ته ونه رسیږي، زه هم ددوی د خبرو تر برید لاندې راغلم خو په یو توپیر چې ته یو مجاهد جنرال یې تا ددوی سره پېنځلس کاله جهاد کړی، تا شهیدان ورکړی دی ته وایی او ته وایی، ته څرنگه د یوه جنایتکار او غدار ملاتړ کوي. دغه بهیر د جمعیت په اخبارونو کې هم خپور شو او ماته یې هم نغوته کړی وه، کمونستان په بهر کې پټ گرځیدل ان ډیرو نژدې خپلوانو ورسره مړی او ژوندی نه لاره. د موثقو شمېرنو له مخې افغانانو یو نیم میلیون شهیدان ورکړل. خودا یو نیم ملیون په افغانی ټولنه کې په څلورو او پنځو ملیونو حسابیږي. کله چې د یوې کورنۍ کاريگر او گټه کوونکې شهید شو نو د هغه لږ تر لږه دوه یا درې ښځه، بچیان او یا مور و پلار د له لورې سره مخامخ شول.

ځوانی ښځې او ماشومان یې سرپرسته پاتې شول چې دا د مرگ نه ډیره بده ده. ماته ویلی دی چې زموږ شهیدان یو نیم میلیون نه بلکه د افغان ملت ډېریا په مرک او یا په ژوند له منځه ولاړ. په سلهاوو زره نیمگړي، کونډې او یتیمان شول. په ملیونو ماینونه د پټ دښمن په توگه زموږ په

پاکستان په خوښه او سلا بولي.

۵- افغانان وايي چې په افغانستان کې اوږده غميزه او ستونزې چې اوس يې د سمون لاره ورکه ده، د ملي اوږدو نشتوالي دي او دا کار د پاکستان له لوري قصداً پلان او پلي شوی دی.

۶- همدا چې د اعليحضرت خيبره او ياد ملگريو ملتونو د هڅو خبره توده شي ناخپه او نابلده او هرڅه بيرته سازه شي، افغانان دغو کارونو ته پاکستانی لويې وايي.

۷- د مجددی او ريانی دولت د رياست دوه او څلور مياشتينی نویتي پروگرام چې په ښکاره د توکو خوله بېخه د بدبختيو پيل گڼل کيږي بنسټ يې پاکستان کېښوو.

۸- افغانان وايي چې د افغانستان په هکله د پاکستانيانو دريغ سرتريايه پټ دی. ددوی ټول اړيکي له څو تنو گوندگانو او پلورليو سره دي، مور نه پوهيږو چې زموږ پر هېواد څه سوداگري روانه ده؟

۹- افغانان وايي چې اسلامي چينغې او سوري ډيري دي خو پر مور سرتريايه غير اسلامي ظلمونه وشول او کيږي.

۱۰- افغانان وايي چې نن به تير شي، سبا به تير شي، او کلونه به هم تير شي، مور به نه يو دوی به نه وي، نوی افغانان او نوی پاکستانيان به راپيدا شي. د پرون په هغه غميزه کې چې پر افغانانو راغله مور وروږ هېواد پاکستان ته پناه راوړه خو که په هغو وخت کې په پاکستانيو زموږ په شان بده ورغ او طوفان راشی ددوی د پناه له پاره به يوازې او

يوازې سمندر پاتې وي دا ځکه چې ځينو کسانو وروږی او دوستی پردېمنی بدله کړه.

کرد گلو کې چې سيمه دې گلزار شی

ازغی مه کړه چې پښو کې به دې خار شی

په پای کې هيله لرم چې پاکستانی مشران د پاک افغان د خيبر ښېگڼې

له پاره رېښتيني گامونه اوچت کړي.

ستونزې او چاره

د هېواد د ستونزو نه قیادی شورا د اوږداسې ناولی دنده جوړ کړی دی چې د پاکولو او د لارې ورکولو چاره يې آسانه نه ښکاري.

زموږ د هېواد راتلونکې، اوس و تير مهال سره تړلی دی. د راتلونکې د اټکلولو له پاره پراوس مهال پوهيدل په کار دی او د اوس مهال د پوهيدلو له پاره د تير مهال څېړل ښه رڼا اچولای شی.

روسانو په افغانستان کې کټ مټ د روسيې تزاري دولت سياسي او پوځي تگلارې په خپله پلې او څه ورسره په دې لار کې د ناپوهی له مخې نورو مرسته وکړه.

پلان دا و چې قومی مشران له منځه یوسی دا کار له محمد داود راهیسي و شواو د نجیب تريايه يې په افغانستان کې بهير وموند.

په دې اړه په پاکستان کې هم ښه مرسته ورسره وشوه، روڼ اندي، هېواد پال او مخور افغانان څه ترور او ډېر بهرته په تېښته اړ شول.

کابل سالنگ لویه لاره پرانیستی پرینووه او شورویانو په ټول ځواک
سهیلی افغانستان ړنگ کړ. دا پېښه جلاخېر نه غواړي چې ډیر کتابونه
پرې لیکل شوی دی.

د هندوکش په شمال کې له پیل نه تر پایه د سکد، اورده گان، لونا،
چروکی توغندیو یو ډز نه دی شوی ټول په سهیل کې شوی دی.

که د مهاجرینو او د جهاد د شهیدانو، د کلیود ورائیو، پر حثکود
ماینونو، ژوبلو، کونډو، یتیمانو، ټاکلي لیکل شوی شمېر نه وکتل شی
هرڅه به آسانه څرگندېدای شی.

د انگریزانو او روسانو دا سیاست بېل یې کړه، ابل یې کړه یو شاتنه
دی خو نه پوهیږم چې چا له چا نه زده کړی دی.

د پښتنو په تباهی کې په خپله د پښتنو گرمه تربیل هر چانه ډیره ده.
نورو اقوامو په کمونستی اداره کې خپل مجاهدین یا مخالفین وساتل،
خو پښتنو کمونستانو داسې ونه کړل.

د مجاهدینو په اداره کې هر قوم خپل کمونستان په غیر کې ونیول خو
پښتنو کمونست خو لا پرېږده چې د ږیرې نه لرلو په گناه ان خپلو خپلوان
ترور او ووژل.

له محمد داود خان څخه تر طالبانو پورې په پښتنو کې ټول ناپوه،
احساساتی، تش چټک افراط منځته راغی. دیکتاتور پښتون، اخوانی
پښتون، وهابی پښتون، مولوی، ملا او طالب پښتون.

داسې یو قوم او نژاد چې په تعویذ و په تومار له خپلې میرمنې نه بچي

دویم پلان دا و چې د قومونو او قبایلو ترمنځ بهلتون او کرکه منځته
راوړي. دا کار په افغانستان کې دننه په ملیشو پلی شو. د جمعه اڅک په
مشری د پښتنو ملیشي په شمال کې او د دوستم په مشری د وزیرکو ملیشي
په سهیل کې وکارول شوې. په دې اړه د جهاد په لیکه کې حکمتیار او
ریانی هم ډیره مرسته ورسره وکړه. په تېره د پښتنو په ځینو سېمو کې د
حکمتیار او ریانی د مجاهدینو ترمنځ داسې خونړی جگړې وې چې هغو
سېمو ته د دولتي ځواکونو د لیرلو څه اړتیا و.

افغان ملت په تنظیمونو جلا او وویشل شو او جهادی مشري د
افغانانو د تاریخي دود سرچپه د ملی مشرانو پر ځای مذهبي کسانو ته
ورکړه شوه. دا کار پاکستان وکړ.

بل پلان دا و چې لږه کي خپلواکي غوښتنې ته وهڅوي او هغوی ته
خان پلویان، خواجهزېږي او دوستان ښکاره کړي. د دغه پلان د پلي کولو له
پاره سلطان علي گشتمند و کارول شو خو د دولت په کچه دغه پلان بریالی
نه شو. وروسته یې دا کار په ایرانیانو پیل کړ چې د هغوی په لاسوهنو
بریالی شول روسانو زیار گاله چې په لږکیو کې ځینې قوماندانان په ږېدو او
ژمنو واخلي، د دغه پلان د پلي کولو له پاره یې احمدشاه مسعود پیدا کړ.

له مسعود سره یې هوکړه وشوه چې دی به د شمالی افغانستان واکمن
شي خو دا کار هله کیدلای شي چې سهیلی افغانستان له جگړو نه ستړی
او ستومانه شي او پښتانه داسې تباهی ووينی چې شمېر یې راټیټ شي. د
همدې هوکړې له مخې مسعود د شوروی لښکرو پر مخ د جهاد پر مهال د

غواړی او یا د ناولو لارونه د پیسلنیو کار واخلی د انتلجنس شبکو له پاره د چالو او پنیو غونډې دي. لومړی عمل وکړی بیا فکر چې بیا ناوخته وي. دا ټولنیز آردی چې تر جگړو وروسته شوک هېواد پالو بریالیو ته واک نه ورکوی، هر شوک هڅه کوی چې پلورلي او گوداگیان قدرت ته ورسوی.

د لړکیو مشران تل خپلو لارښوونکیو ته د خپلو ستونزو له امله رهنښتیني پاتې کیږی. د ریاني په څلورنیم کلنه واکمنی کې د احمدشاه مسعود لویې د افغانستان په سهیل کې، د جنگ او سولې، جنگ او سولې په پروگرام د کابل ښار له منځه وړل، د قیادی شورا بیخایه منډی را منډې او بډې اخستل په ننگرهار، پکتیا او کندهاز کې د اور لگولو د سیسې جوړول دا ساده او ناخاپی کارونه نه وو. جگړې گټونکي نه لری خود روسانو او مسعود د تړون له امله آر گټونکي روسانو او بایلونکي ټول خو تر نورو نه ډېر احمدشاه مسعود ښکاری. د مسعود ټولې هڅې خوب، خیال او محال شوي.

د طالبانو ظهور او د هغوی موفقیت په جنوبی افغانستان په سهیل کې د طالبانو څرگندېدل او بریالیتوب د تعجب وړ خبره نه وه. د هندوکش په شمال کې ددوی ستونزې هم څه تصادفي کار نه و.

هرڅه په جوړ شوي پلان او په بریالی توگه ترسره شول د مسعود د وسلو او مهماتو ذخیره کول، په پنجشیر او تخار کې د روسانو له پخوانی تړون سره سم او برابر و. د مسعود ستره تېروتنه پر روسانو تکیه او ډاډ و او تر افغانانو د بهرنیانو اغېز پرې له وراه څرگندېده. هغه څه چې مسعود

سیالان پیدا شول.

د شمال اتحاد څه بنسټیز لامل نه لری. یوازې د طالبانو د مخنیوي له پاره جوړ شوی دی، نن که د طالبانو خبره یوه لوري ته شی پر سبا به په شمال کې خونړی جگړې پیل شی.

که د راتلونکو پېښو په څېر لو کې پرسهیل پرده واچوو یوازې شمال ته پام واوروو ریاني او غفورزی اوسنی اعلانونه او کابینې له بېخه د اوریدو ارزښت نه لری. د ازبکو ملیشو له پاره جوزجان د پنځیزو سرچینو او مزار شریف له سیاسی پلوه ارزښت لري، په دې سېمو کې دوی سیال نشی منلای.

هزاره گانو ته د حاجی گگ د وسپني کان د بامیانو په لس کیلومتری سهیل او د اش پشته د ډبرو کان د بامیانو په شپيته کیلومتری شمال کې پروت دی. بامیان ددوی له پاره هیڅکله سیاسی منځی نشی کیدلای، دا یوازې اوسنی لاملونه دی چې د بامیان نوم یې اوچت کړی دی، نه غواړی چې اوم او بې بنسټه یووالی د آر موخې په ښکاره کولو له منځه یوسی او

ودریزی. د ایران و ازبکستان ترمنځ اړیکې هم ښه نه دي او ان چې ترکیه به هم ډیره لرې پاتې نشی. که څه هم په شیبیر، غوریند او په همدغو سېمو کې اسماعیلیه ډیر دی خو مخه نه لری. په تالا برفک کې کرملی قوم پروت دی (سنی هزاره) چې له ډیرو کلونورا پر دې خوا د اسماعیلیه ووسره دښمني او جگړې لری. د بغلان په پلخمری او دوشی کې ډېر اسماعیلیه پراته ده. د جهاد له پیل سره سم د دوشی او پلخمری ډېر پښتانه یې مهاجر کړل او د هغوی ځمکې یې ونیوې. هغه مهاجر تر اوسه لا په جلالا او سوابی کې استوگنه کوی، خو څو واره یې غوښتنې وکړې خو بریالی نشول چې بیرته راشی. بدخشان ډېر اسماعیلی دی. په دغه شمېر احمدشاه مسعود ته په شمال کې اندراب، نهرین او شکمش پاتې کیږی چې هغوی هم د حقجو او سیدکریم تر لاس لاندې وه.

په تخار کې تاجک، ازبک، پښتانه او اسماعیلی گډ دی، مانا دا چې مسعود او سید نادری د شمال په ټولو سېمو کې کلی پر کلی گډ پراته وه. په بغلان، تخار او کندوز کې د دوی دواړو نه بیا پښتانه او ازبک ډیر او پیسوری دی. که پښتانه او وزبک له پامه ویاسو بیا هم د مسعود او سید نادری جوړه به د اسرائیلو او فلسطینیانو غوندې وی مانا دا چې جگړې به پیل او اوږدې شی. د بدخشان، شاه سلیم، گرم چشمې تر چتراله پورې اسماعیلی دی چې مسعود به له ټولو خواوو نه کلاندې وي.

که مسعود په تاجکستان کې ملاتړ لری د سید نادری د ملاتړیو شمېر ډیر او هم پیاوړی وه. د مسعود د شورای نظار د جهاد مهال خوبونو تعبیر

خان یوازې کړی. دوی مزار شریف ته یوه بانه چې هغه روضه، مبارکه ده لرله. بله یې جوړه کړه او عبدالعلی مزاری یې په مزار شریف کې ښخ کړ، له ډیرو کلونورا پر دې خوا هزاره گانو هڅه وکړه چې خپل شمېر په مزار شریف کې ډېر کړی، اوس هزاره په هغه ځای کې ډېر دی.

هزاره گان یوازې یوه لاره لری چې هغه کال دولس میاشتې بهرته ساتلای شی او هغه د بامیان، اش پشته، دوآب، ریاتک او مزار لاره ده. له مذهبی پلوه د ازبکو او هزاره گانو ترمنځه ډون ډیر دی.

کالی زېرمې، سیاسي منځی، مذهبی ډډون، لړ والی او ډېروالی له گاونډیو سره اړیکې به لامل شی چې ډیر ژر د ازبکو او هزاره گانو ترمنځ جگړه ونښلې او د دې جگړې آرموځه به پر مزار شریف لاس بری وي. وروسته له هغې چې د طالبانو پلاوی په ناقانونی واک له عبدالملک سره دخپلواکۍ هوکړې ته ورسید د پاکستان نیشن اخبار او ځینې نورو هم ولیکل سمدلاسه هزاره گانو او اسماعیلیه وهم د خپلواکۍ غوښتنه وکړه دا څرگندونې د دوی ترمنځ د گواښ زنگ دی چې په طالبانو پورې څه اړه نه لری که خبره پر شمال او سهیل شوه بیا څه یو او څه څلور یوشی دی.

د مزار شریف په اوسنی کړی کې اسماعیلیه له هزاره گانو سره سیاسي دښمني لاپریږده چې گروهیزه دښمني هم لری. که د وزبکو او هزاره گانو ترمنځ جگړه وشی نو اسماعیلیه به د خپلو ستونزو له امله د وزبکو له ملاتړ نه لاس پر سر شی. د هزاره گانو او وزبکو جگړه به ډیر ژر گاونډیو هېوادونو ته هم وغځېږی. ایران به پر هزاره گانو او ازبکستان پر وزبکو

دې. زما د برخې سوره ډیره تنگه وه، ما وغوښتل چې دخپل قسمت سوره لویه کړم چې لاس مې ورننه یوست درد راوینس کړم.

خوک چې په خوب کې د قسمت سوري لویه وی له هغې نه خامخا دردونه پیدا کېږي. نظام او اداره دوه جلا شيان دي تر هغې چې نظام يا ملي اوږدو نه وی د ادارې يا د حکومت جوړول به د ريانې د دولت مانا لري. کله چې نظام يا ملي اوږدو جوړ شي بيا اداره يا حکومت هر خوک جوړولای شي. په پښخو اردوگانو کې د فدرال مانا وېشل دي. طالبانو ته د ډېرو افغانانو بڼه کاته آر لامل همدغه و چې افغانستان تر يوه نظام لاندې راشي او بيا به د هغه په ملاتړ دخلکو په اراده ملي حکومت جوړ شي. په افغانستان کې ۹۹٪ افغانان ددې کار مخالف دي. نن سبا د نړۍ هېوادونه هڅه کوي چې پر تيرو دښمنيو پرده واچوي او د نوي مهال په غوښتنه سره يوشی. له بده مرغه چې زموږ يوشمنه بهرني گوداگيان د نا شوني وېش له پاره خپل هېواد ږنگوي.

جگړه ماري ډلې چمتو نه دي چې خپل توپ و توغندی يوه ناپېيلي ملي اوږدو ته وسپاري دا پلان د محمود مستيري له خرگندوي سره سم د مسعود له خوا ونه منل شو.

که داسې وگڼو چې طالبان نشته بيا دې قيادي شورا راتوله شي او چار واگي دې په لاس کې واخلي له همغې ورځې نه بيا له بدنه لا ډېر بده گوره. اوسنی توپونه او راکتونه د افغانانو د ځمکنۍ بشپړتيا د ساتلو پرځای د افغان وژنې او د هېواد د ويجاړونې له پارچه کيدو د پاره دي. که طالبان په

ناسم و. په هغه وخت کې اکمالاتي بهير و چې ده څنگ ته رامات وو. په نهرين او اشکمش کې د حقدو او سيد کریم واک و چې د مسعود ډلې به تخار ته په پټه تيريدلې دوی سخته دښمنی لري، په مسعود باندې د کنړ د وهابيانو توکه وشوه.

د وهابيو عريود پيسو په وخت کې تر نورستانه پورې وهابيان پيدا شول خو کله چې بوجی او پيسې پای ته ورسېدې وهابيان هم ورک شول. نن سبا چې مسعود د طالبانو پر وړاندې جنگيږي او د شمالي وال د هغه پلويان دي، دا خبره د مسعود پر قومي شخصيت او پرستيز پورې هېڅ اړه نه لري. جگړې ته مسعود قومي رنگ ورکړی دی. او که دا خبره نه وي نو بيا د شمالي د کوهدامن د زليو درېدل د مسعود تر شا ناشونې دي. د شمالي خلک، مسعود په خپلو سيالانو کې هم نه شمېري، نه ډې زركاله پخوا د انگليسانو پاچا اتر ته د هغه ډير وفادار جنرال راپور ورکړ چې ستا حرامی زوی په ارگ کې ستا د خبرو پر گردې ميز اسونه وڅېړول او هغه يې مات کړ. ماته اجازه راکړه چې ويې څپم. اتر ورته وويل چې خبرو ميز مات شي بيا غيچ جگړه پيل کيږي چې پايله او پای نه لری او زه نه غواړم چې د داسې د جگړو سرلاری شم.

تقریباً پنځوس کاله پخوا په پېښور کې د سبزعلي کميدین ريکارډ و. سبزعلي ويلي چې خوب مې لیده چې په کټ کې پروت يم او کټ مې آسمان ته پورته شو، گورم چې آسمان سوری سوری دی، پوښتنه مې وکړه چې دا سوری د څه له پاره دی؟ چاراته ځواب راکړ چې دا د هرچا د برخې سوري

هېواد کې د يوه ملي اوږدو د جوړولو متره ولری نو دا به د افغانانو له پار تاريخی وياړوی. له ما سره د طالبانو د ادارې د جوړولو څه اندېښنه نشته، حکومت داسې ماشين دی چې په خپله به ورته ور پرزي پيدا شي او که د ملي او ناپييلي اوږدو د جوړولو متره ونه لري نو د بې ارزښته جگړو د لړۍ دښمن يم.

بيا دې نوزما په اند افغانستان د ملگريو ملتونو تر څارنه لاندې د سترو هېوادونو په ژمنه لير تر ليره تر شلو کلونو پورې يو ناپييلي هېواد وپېژندل شي. درنې او منځني وسلې دې ټولې او بيا تخریب شي د وسلو پرځای دې تخنيکی او کرنيز لويښي افغانستان ته ورکړل شي. افغانستان دې د پخوا په شان په تنظيمه رياستونو يا نائب الحکومه گانو جلا او د منځنی حکومت تر ادارې لاندې وي.

دا کارښايي د طالبانو د مشرتابه د خوا په چټکتيا سره پرمخ ولاړ شي. د طالبانو له پاره د رياتی څلورنيم کلن پير ستر درس او عبرت دی. د جگړې په اوږدو به طالبان هم خپل ملي ملاتړ له لاسه ورکړی، نظام او سياست يود بل شپږوونکي دی. د بې پایلې جگړې پرځای دې له سم سياست څخه کارواخستل شي، د طالبانو د بري معيار د ولس ملاتړ دی. د هېواد نوم افغانستان دی، طالبستان نه دی، ولس يې افغانان دی نه طالبان، که هرڅوک پر دې لار لاړ بريالی دی او که نه نو پر بې ښه شه. (۱)

د افغانانو پر پوتل:

راياد بېرې چې د سردار شاه محمود خان پر مهال به د بهلا، بېلو ژبو، قومونو مشران راتلل او يا به راغويښتل کيدل پر دېرو سېمه يزو، ملي او نړيوالو پېښو به ويناوې کېدې. د ستونزو مخه به په خپل وخت کې نيول کيده، ولسی مشران، خانان او اربابان د ولس و حکومت ته د ډاډ وياور خاوندان وو.

چې کله به د پښتنو ترمنځ او يا د پښتنو او هزاره وو، تاجکو او نورو ترمنځ څه لانجه پيدا شوه د دواړو خواو استازي به وټاکل شول په جرگو او شوراگانو به ستونزې سمې شوې. په اوږدو کې هم هڅه کيده چې د سمو او باوري پښتنو، تاجکو، هزاره وو او نورو کورنيو غړی افسران شي. د انگریزانو ټولنيزه جوله زمور په شان وه، دوی هم سر، لار، دوک، ايرل، نايټ او همداسې نور نومونه لرل. پر ۱۹۷۸ کال چې زه دوهم ځل د مهاجر په توگه لارم د ښارگوټې په اخبار کې ليکل شوی وو چې د پوليسو د زده کړې له پاره د کوماندو کارپوه افسر ته اړتيا ده.

له اخبار سره د پوليسو څانگې ته لارم، د پوليسو مشر چای راکړل ما ورته ياده کړه چې ما په افغانستان، شوروی، امریکا او انگلستان کې زده کړه کړی او د کوماندو افسر يم. هغه راته په ډير سپريتوب وويل چې ترڅو اووه پښته انگریز نه وی مور يې نېولای نه شو.

په انگریزانو کې د تکنالوژی له بدلون سره ټولنيز بدلون هم راغلی

دی، خوښتونه لاد پخوا په شان پاتې دی. اوس هم "سول سرویس" چې ډیره اړینتمنه څانگه ده د باوري خبرو په لاس کې ده.

د سردار محمد داود خان له راتگ سره سم ټولنیز تغیرات بدلونونه راغلل، سردار محمد داود خان پر منځنی حکومتی کړی تکیه وکړه د خانانو، اربابانو، قومی مشرانو ادارې ښې ته یې د پای تکی کېښوو، ولسی جرگه او شوراگانې له منځه ولاړې، په اوږدو کې هم ډیر بنسټیز بدلون راغلی د لوی درستیز ډگر جنرال غلام فاروق خان پر مهال په پتو سترگو د افسرانو د شمېر په پوره کول پیل شول، پخوانی سیستم له منځه لاړ. په افغانستان کې د دیني علماوو او روحانیونو درناوی د نړۍ تر بل هر اسلامي هېواده ډیر و خو په ټولنه کې د هر چا ځای جلا او څرگندو.

د درنو علماوو او روحانیونو ځای جومات او خانقا د خان او ارباب ځای ډیره، اجره او خوشخانه وه. په داسې حال کې چې د افغانستان په اقوامو او قبایلو کې صنعتی، اقتصادي، کرنیز، سوداگریز، فرهنگي، تکنالوژیکي هیڅ بدلون نه و راغلی ظاهري تقلیدی ښه یې لرله ټولنیز شکل له منځه لاړ. سردار محمد داود خان ولسی مشران له منځه یووړل، تره کی مړه کړل، امین ووژل، کارمل ساه ترې ووېسته، نجیب هم څه لاس ونه نیو او له ټولو نه پرمخ لاړ.

په دغه بهیر کې له پیله تر پایه د روسانو لاس و. روسانو په افغانستان کې د روسی تزاری حکومت له تاکتیک نه کار واخیست، د بېلتانه د خپریدو له پاره یې د یووالي کړی له منځه یووړې.

نجیب د قومی ملیشو په جوړونه او کارونه قومی بېلتون وهڅاوه. پاکستان د جهاد د ملاتړ تر نامه لاندې د جومات و خانقا کسانو ځای د ډیرې، اجرې او خوشخانې کسانو په ځای بدل کړل، مشران تسبیح پر لاس جوماتو ته ولاړل، درانه علماوو او روحانیونو سیاست ته لاس کړ، قومی مشران په دیني چارو نه پوهیدل او روحانیون او علما په ملي چارو خبر نه وو. دا خوسمه ده چې په جهاد کې تاریخی سابقه لری خوله سیاست سره یې کار نه و. هغه وخت چې له اقتصادي ستونزو سره په خپله مخامخ وو او د خلکو په مرستو یې ژوند کاوه توصیه پر صبر او قناعت وه، شعار دا و چې پیسې د لاس خیري دي، یا هندو هم پیسې لری، په لمانځه او خیرات کې دوعا دا وه چې لویه خدایه له بدو کارونه موساتې، په بدو لاس مه راکوې، بدو ته په تگ مو پښې ماتې کړې، بدو ته په لیدلو مو سترگې رندې کړې. خو کله چې د دارو ډنډو نه جوړ او لامبو پیل شوه شعار بدل شو. اوس وایی بالله په نعمتونو دې شکر او کبیره گناه مورا ته عفوہ کړې، مانا دا چې زه به گناه کوم او ته یې راته عفوہ کوه. (!)

دوی ملی احساس نه لاره او په ملی مسسولیت نه پوهیدل چې د افغانستان په تاریخ کې افغانان او قومی او مشران د غیرت او میرانې پر ډگر له سرو مال نه تیر شوی دی.

دوی دا عقل نه لرې چې افغان به د روسانو یا ایرانیانو او یا د نورو گوداگی نه شی. له نن نه نېژدې پښځه ډیرش کاله پخوا د اجمل ختیک د خولې خبره ده چې د مهمندو یو افغان مالتي څرخولې ما ورته وویل چې

راځه مالتې پريزده زه به ډيره تنخواه درته وټاکم، مالتې والا راته وويل چې له څه امله به ډيره تنخواه راكوي. ماهغه ته وويل چې څه سخته دنده نه ده د پېښور په راډيو كې د افغانستان د حكومت پرواندي هغه څه وايه چې موږ يې درته وايو. مالتې والا افغان راته وويل چې غريب خداى كړم بې غيرته چا كړم؟ چې ټول پاكستان راته څوك راكړى زه به د خپل حكومت سپكه ونه وايم. په انگرېزانو كې ډيره مشهوره خبره ده چې آر افغان د اړتيا له مخې كرايه كيداي شى خو پيرودل كېداى نشى. دا خبره مايكل ډينز د طالبانو په اړه د انگلستان د ټايم په اخبار كې (اگست ۱۱-۱۹۹۷) هم ليكلي ده. خو له بده مرغه چې ځينو تش په نامه مشرانو خپل بې ارزښته ځانونه، افغانان او افغانستان په ډيره ارزانه بيه ويلول. پخوا چې به يو ملك په كلي كې ولسوال ته په شيطانى مشهور ش به ټوله ولسوالى كې به يې بچيان او لمسيان د شيطان د زامنو او د شيطان د لمسيانو په نامه ياديدل. اوس له روسانو او انگرېزانو سره د جاسوسى غټې دوسې لري كتابونه پرې ليكل شوى دى خود شرم پرځاى لا وياړي هم اوس افغانستان ملي مشران نه لري او دا يې ماته پر بوتل ښكاري.

گوندي او د لواكي جوړښت مونو هم جلا كوى، د ژوند كچه مو راتيتوي موږ تر ډيره پورې ملي جوړښت او جولي ته اړ يو.

د كانيې كړښه:

ځينې ويناوې د كانيې كړښې وي، د پخوانى اسلامى انقلاب حركت مشر ښاغلي مولوى محمدى د جهاد په پيل او پاى كې زما تر مخې دوه

خبرې كړې وې او پخپله يې ويلي وو چې زما خبرې كانيې كړښې دي. د جهاد په پيل كې يې ډيرې ستړى افغانى غونډې ته د خبرو په ترڅ كې وويل چې يوه لوگرى راته وويل امير صاحب! كور مې روسانو بمبارد كړ، وسوزيد، ما ورته وويل چې الحمد لله. بيا يې وويل چې ښځه مې شهيده شوه، ما ورته وويل چې ښه الحمد لله، بيا يې وويل چې لور مې تپي شوه، ما ورته وويل چې ښه الحمد لله.

مجاهدو مهاجرو ورونو دا ځكه چې دغه رپرې او ستونزې ډير ثوابونه او اجر و نه لري، په پاى كې يې راته وويل چې د لورد درمل وسه نه لرم مرسته راسره وكړه. ما ورته وويل چې زه تر تا بې جو كې يم. زه ولاړ شه چنده وكړه او ماته هم دوعا كوه چې خداى راته څه راكړى بيا به يې له تاسى نه قربان كړم.

مولوى محمدى وويل ورونو افغانانو د جومات كوڼج به په تاج محل ورنكړم. لال به كندواله كې وي، جهاد اسلامى فريضه ده او له نفس سره جهاد تر ټولو نه ښه دى، د دې فاني دنيا خوندونه زموږ له پاره نه دي. كلونه تير شول جهاد پاى ته ورسېد، كله چې يې له بې بى سى سره په مرکه كې وفرمايل چې د افغانستان آب و هوا مې په صحت برابره نه ده وار له واره د افغانانو له غمه ځينو پاكستانى عالمى مقاماتو خپله اسلامى او د ښه گاونډيتوب دنده ترسره كړه، جناب محمدى صاحب ته يې د اسلام آباد په ST60 - F11-4 نظام الدين رود حيدرى چوك چې خواته پر لوره غونډى حڅكه وركړه. اوس د جومات كوڼج تاج محل شو ځانته په خپله سپينه مانى

کې ناست دی وایی الحمدلله او په دارو سوداگری ته وایی ثمة الحمدلله. په دویی کې مارکیتونه ثمة ثمة الحمدلله. خود شهیدانو کونډې او یتیمان چې په مرداریو کې د چرگانو د پنبې د خواړو له پاره لتوی هغوی ته بیا هاغه الحمدلله. د خاویو په شان وابنه خورل ثمة الحمدلله. ماشومان په جوماتونو کې پرېښوول ثمة ثمة الحمدلله، د لوری له لاسه فحشا ته اړ بدل ثمة ثمة ثمة الحمدلله، خائنه دغه او افغانانو ته هغه اجر و نه او ثوابونه لری. فانی جهان پر باقی جهان بدل شو.

دویمه خبره: د جهاد په پای کې محمدی غونډې ته وویلی چې خلک ناپوه دی په ناپوهانو کې ارزال ډیر وای که د هېواد مشر په انتخاباتو راشی ارزال په ازیل وټاکي. مور باید په اسلامی اصولو د قیادی شورا څخه د اهل حل و عقد په طریقو یو اهل امیر وټاکو. وروسته بیا جناب سیاف وویل چې اصلاً دې ته اهل عقد حل وایی او مور دا خو کسان اهل حل مشکلات یو. همغه وو چې نا اهل حل مشکل مشکلات جناب ریانی راغی او څلور نیم کاله توره تیاره د تاریخ پانته شوه. ستره پوښتنه دا ده چې دوی ولې د خپلو تنظیمونو په امارت کې دغه فورمول پلی نه کړ. هلته یې د خپلو ځانونو له پاره اهل ایزار بند او دلته یې اهل حل و عقد ځانونو ته پانته جوړه کړه او افغان ولس یې په لوی لاس اهل خون وغم کړ.

وایی چې ځان پېژندنه خدای پېژندنه ده. دوی خپل ځانونه نه و وپېژندلی، هر یوه ځانته د حضرت عمر فاروق (رض) پېښې کولې چې مفلسان وو فاروقی وو، چې ملیونران شول فرعونان شول. په ډیره بیره یې

اسلامی لاره پرېښووه او خپله انسانی کمزورتیا یې زیات کړه. د اهل حل و عقد یو بل ملا صاحب وویل چې زه د ځینو په شان عیاش نه یم چې بهر لار شم، زه خپل وطنی او فقیری ژوند نه پریردم، په حبیب بانک کې یې فورمه ډکه او څلویښت ملیونه دار یې ورواچول د حبیب بانک مشر وویل چې که له لسو ملیونو نه ډېر وی د آله مخې یې د لاسته راوړلو پوښتنه کړي.

د اهل حل و عقد ملا صاحب لیکلی و چې «خدای را کړی دی» د بانک مشر وویل چې بې شکه خو لاسوند ولیکه، افغانی ملا صاحب گورنر ته مانېژن شو، گورنر د بانک مشر ته سپارښت وکړ چې څه لار ورته جوړه کړه، د بانک مشر څلور فورمې ورکړې چې لس لس ملیونه په څلورو نومونو په کې ولیکه. د دغه ملا صاحب دغه څلویښت ملیونه داره په دریاب کې یو څاڅکی دی. د پېښور د کارخانو، کراچی او د ویی ترمنځ سوداگری یې ښه په خوند روانه ده، شپږ جریبه ځمکه د ایبت آباد په ښار کې لری، پر دغه جناب باندي هم ځیني پاکستانی ډیر زړه سواندي وي.

دغه ملا صاحب لیر تر لیره سل لاری د رځامو او مرمر و پاکي تورل شوې سل لاری تیري د څرخي پله له کارخانې نه یوړې، وروسته یې بیا د کارخانې ماشینونه هم یوړل. که څه هم زه محاسب نه یم خو لرو ډېر د لسو ملیونو دارو اټکل کولای شم. اوس به انشاء الله چې ایبت آباد کې بنگلې جوړې شوې وي.

زه له محمدی نه پوښتنه کوم چې ستاسې د قیادی شوری د ملگرو د

د قیادې شورا ځینې غړي او یو شمېر نور افغانان له طالبانو سره دینمن دي، په افغانانو کې دود دی چې که څوک بد کارونه وکړي خلک د هغه مور و پلار ته سپک او بد وایي که طالبان بد وی نو هغوی د قیادې شورا د اعمالو نتیجه ده، طالبان د زبانی او د قیادې شورا له سیاسي بی کفایتیو نه پیدا شول د قیادې شورا د غړیو او د ځینو نورو مانی او بنگلې افغانانو ته دیرې گرانی پرېوتې.

د افغانستان دیوالونه ونړیدل ددوی د بنگلو دیوالونو اوچت شول، افغانستان خرڅ شوی دوی بنگلې واخیستې کابل ښار ږنگ شو، ددوی سالونونه جوړ شول، د وطن هره ټوټه ددوی د خوب خونې شوې د کابل موزیم، بنگلو دیکوریشن شو، د افغانانو وینې یې په تشتابونو او شاورونو کې بهیري او غسلونه او د سونه کوی او بیا خدای یادوی.

په دې لیکنه کې زه ځکه "محمدی" صاحب ته وایم، داځکه چې "محمدی" صاحب له مادی او مانیز پلوه د نورو په پرتله پرېخته ښکاري.

اسلامي نظام:

زه په دې موضوع کې د ناپوهی له کبله له دیر پام نه کار اخلم، خدای دې وکړي چې د احساساتو د تراغېز لاندې څه قلمی تېروتنه رانه ونه شي. ترهغه ځایه چې ما د قرآن مجید تفسیر او د نبی علیه السلام مبارک احادیث لوستای دی که دا ووايم چې مور تش په نامه دخولې مسلمانان یو دیرد به ناسمه نه وي. که په زرو مسلمانانو کې یو وایي چې - اسلام به

جهاد اعلانونه، نعرې، تبلیغ او شعارونه چې د افغان ولس د احساساتو د پارولو ستر لامل شول، یونیم ملیون افغانانو د قیادې شورا تر بیرغونو لاندې ځانونه بلهار کړل، په لکونو معیوبین، کونډې او یتیمان شول، دیرش ملیونه ماینونه خښ پاتې شول بربره پردې چې د قیادې شورا غړو او یو څو قوماندان صاحبانو هر یوه له سلونه تر شپږو سوو ملیونو دالرو پورې زېرمه کړل د افغانانو له پاره یې پایله څه شوه؟

نن سبا افغانستان په ټوله نړۍ کې بدبخته هېواد او افغانان بدبخته وگړي دي. د قیادې شورا له لاسه د هېواد ځمکنۍ بشپړتیا له گواښ سره مخامخ دی، له غمیزو نه اور د استان جوړ شو چې پای نه لري.

آیا دا جهاد و که د افغانانو بیځایه ټولوژنه؟ که جهاد و د چا پر وړاندې و؟ که د کمونستانو او روسانو پر وړاندې جهاد و نو بیا مو ملگری په کوم ضمیر، په کومو اخلاقو، په کوم اسلامیت او انسانیت د روسانو د ځانگړي استازي تر څنگ ناست وی؟ ولې له هغوی نه د افغان وژلو له پاره مرسته اخلی؟ ولې روسانو ته لار ورکوی چې خپل غچ په افغانی گوډاگیانو ترسره کوی؟ ولې د هغوی سیاسي موخې او پوځي پلانونه پلي کوي؟ ولې ځینې کسان له ایرانیانو نه دالر اخلی او د هغوی د کرکېچنو موخو د ترسره کولو له پاره زموږ هېواد وال وژني؟

زه له قیادې شورا نه دا پوښتنه کوم چې افغانانو تاسې د امیرانو، لیدرانو، رهبرانو، قایدانو او په نورو غټو غټو نومونو یادولی اوس مو په څه نامه یاد کړي؟

د ستمیانو د اصلی مشر احمد شاه مسعود اړیکې له اعلیحضرت سره د حزب اسلامی د وینا له مخې په مجاهد ولس کې هم راغلی وو. کله چې ستار سیرت، جنرال وردگ، فاطمه گیلانی، حاجی عبدالحق او حامد کرزی د کانگرسمن دینه روره باکر نه راچاپیر شول د هغه ذهن یې د طالبانو په اړه وپراوه.

هغه یې داسې پوه کړ چې ترڅو طالبان واکمن وی دروغې جوړې لار نه شته، بنیای طالبان یې جوگې کړای شې چې د مسعود و دوستم غونډې لویې جرگې ته غاړه کیدې او اعلیحضرت ته لار پیدا شې.

هغه ورغ چې زه د نیویارک ته د افغان منځی غونډې ته روان وم سردار مصطفی خان له روم نه تېلفون وکړ چې اعلیحضرت غواړی تا وگوری، د امنیتي تشکیل جوړولو ته اړتیا ده او په دغو نیژدې ورځو کې به ستر بدلون راشی. ما ورته وویل چې زه خو همدا اوس نیویارک ته روان یم بیا به له هماغه ځایه ورشم. د نیویارک په غونډه کې د امریکې ستر وځانگړی استازی د امریکې د مرستو یادونه وکړه. څوک چپ وو او چا د منلو پر دود سرور ته ښور او.

ما ورته وویل چې زه ددې پوښتنې او یوه غوښتنه لرم. که موږ چې له تاسې د لویې گډون کوونکې وو، نو د شوروی امپراتوری له ړنگیدو سره خو تاسې د ټولې نړۍ یوازینی ځواک او امپراتوری شوی زموږ برخه څه شوه؟ که موږ ستاسې تنخواه خواره جگړه مار وو، نو تنخواه څه شوه؟ او غوښتنه مې دا وه چې موږ له تاسې نه وسله ډالرو نورې مرستې نه غواړو.

وو خو ما ددغه مشر خبره وروگرځوله او ورته و مې ویل چې که په افغانستان کې ملی خابنان پر پوریو وویشل شی څوک له ډاکټر محمد حسن شرق نه لومړی کیدای نه شی. زه زیات لرم چې د محمد داود خان د کودتا او بیا وروسته د محمد داود خان د وژلو پلان محمد حسن شرق جوړ کړی و.

یوټکی پوره راته څرگند نه دی چې په افغانستان کې د کی جی بی لومړنی غړی کارمل و که محمد حسن شرق؟ په هر ډول دا کیسه هم لویه ده. پردغو وروستیو په روم کې سردار عبدالولی خان د اعلیحضرت نژدې سلاکار و. وروسته بیا هلته دوه گروپه جوړ شول او یابل نوې گروپ جوړ شو. هماغسې چې د سردار محمد داود خان پر وړاندې سردار عبدالولی خان دریدلی و همداشان سردار مصطفی خان د سردار محمد نادر خان زومی او د اعلیحضرت لمسی د سردار عبدالولی خان مخې ته ودرید، ښاغلی وزیري چې د اعلیحضرت په دفتر کې کار کوی سردار عبدالولی خان یې پرینوو او د سردار مصطفی ترڅنگ ودرید. ښاغلی واصفی هم د سردار محمد داود خان له امله له سردار عبدالولی خان سره دوستانه اړیکې نه لرل. ښاغلی وزیري په قوم الکوزی دی او ښاغلی واصفی هم اوس د سردار مصطفی ترڅنگ درې ډلې جوړې شوې. د الکوزیو ډله د وزیري په مشرۍ، د ستمیانو ډله د سیرت په مشرۍ چې د یونس قانونی باجا دی. او له امریکایانو سره د تریلیو افغانانو لکه حاجی عبدالحق، هدایت ارسلاو حامد کرزی ډله.

جنرال عبدالولی چې له دغه بهیر نه زړه توری شو ځان یې څنگ ته کړ.

کوی پروانه شته. «دینه روره باکر» خپل سیاسي سلاکار «پال» ته لارښوونه وکړه چې د سعودی د شاهي لور مقام ته لیک ولیکی اود هغوی سفیر ته یې وسپاری.

د حاجی داود کورته ولاړم اودا کیسه مې ملگریو ته وکړه، ټول هیښ پاتې شول. سبا سهار چې د ښاغلی حداد په کاله کې وم د طالبانو پرمختګ پیل شو، امریکا غږیه هره گړې ماته خبر راکاوه او ما به روم ته د جلال آباد تر نیولو او ان تر سروبی پورې روم خوښ ښکاریده کله مې چې د کابل د نیولو راپور ورکړ خو د قیفي وروسته مصطفی راته وویل چې د راپور په صحت کې غور ته اړتیا ده. ما ورته وویل چې زه خبریال نه یم او د تیلیفون غوړی مې کیښووه. کله چې مزار ته د تگ پلان شند شو دویم پلان دا و چې طالبان به د جلال آباد سروبی په شا وخوا کې پاتې شی. بیا به دوی له مسعود سره روغه وکړی مانا دا چې اعلیحضرت به د یوې معاملې په ترڅ کې راشی. طالبانو کابل ونیو، او دا پلان هم بریالی نه شو. وروسته بیا دریم پلان رامنځته شو. هغه دا و چې په پښتنو کې د تیرنی بېلتون او په خپل منځی جگړو اخته شی ترڅو طالبان له دې لارې غاړه کیدی.

ددې درامې آر لویغاړی ستمیان وو چې مشری یې مسعود بیا قانونی، ډاکتر عبدالرحمن او ډاکتر عبدالله کوله. سیرت هم مخکښ په توگه د اعلیحضرت جنده پورته کړې وه د هغه یو ډز دوه مرغان وو د آلمان او استانبول د غونډو آرمانا او جاج د اعلیحضرت له نامه نه ناوړه گټه او د پښتنو ترمنځ د جگړو جوړول وو.

دغه راته ووايې چې «تاسې په «ورلږ زینو اردو» کې زمور د هېواد نقچه څرنگه ده. چې خدای ته صبر وکړو او غلی کینو.

افغانان لومړی په خدا او تر چک چکو وروسته بیا غلی او اغیزمن شول. دامریکې حکومت استازې هم ډیر تروش شو او سر یې تیت وچاوه بیا یې وویل چې زه جنرال ساپی ته ځواب نه لرم، نن ما ښام واشنگتن ته ځم او سبا سهار به دا خبرې خپلو مشرانو ته ورسوم.

ما ښام واشنگتن ته تر تگ مخکې میرمن فاطمې گیلاني وویل چې اعلیحضرت نن سبا مزار شریف ته روان دی. ملگری په واشنگتن کې له حاجی داود کره میلسانه وو، زه پخوانی ژمنې له مخې په کانگرس کې د «دینه روره باکر» دفتر ته لاړم. سره له دې چې بښنه مې وغوښته چې میلمه خو بیا هم تر نیمه شپه پورې ورسره وڅنډیدم. هغه پوښتنه وکړه چې ته څرنگه دامهال امریکې ته راغلی. اعلیحضرت خو مزار ته ځی. ما ورسته وویلی چې زه خبر نه یم، دا د هغوی خپل کار دی.

له ما نه یې پوښتنه وکړه چې د ډیرو ملگریو دا خوښه ده چې مزار شریف ته لاړ شي. ته څه وایې؟ ما ورته وویل چې مور د ټولې نړۍ لاسوهنې غنډو یوازې افغانان پر سعودی عرب څه نیوکه نه لری دا ځکه چې هلته زمور سپیڅلی خوندي دی. که اعلیحضرت تلونکی وی نو د سعودی په الوتکه دې لاړ شي او د سعودی شاهي کورنۍ دې هم څوک له ځانه سره ملگری کړي. لومړی دې په کندهار کې کوز شي د خرقې مبارکې زیارت دې وکړی بیا دې مزار ته لاړ شي او د شاه اولیا زیارت دې وکړي وروسته چې بیا څه

و بلبل شوم. دوی لیکلی و چې ډاکټر عبداللہ د شمال د ائتلاف د بهرنیو چارو د وزارت مرستیال او مولوی عبدالحکیم مجاهد په اسلام آباد کې د طالبانو د سفیر په توګه ټاکل شوی دی. ما خپل اعتراضیه لیک د افغانستان د نیمروز اخبار ته ورکړ او کنفرانس مې پرېښوو او له ګډون نه مې بښنه وغوښته. ما ولیکل چې د شمال په نامه ائتلاف ته چې یو ملي خیانت دی د دولت په نامه سیاسي مقام ورکول، د تجزیې مانا لری. سیاسي مقام که د هر چا په نامه وي ښایي د افغانستان په نامه یاد شي، نه د شمال او جنوب په نامه، د ستمیانو د پخوانی جوړ شوي پلان له مخې د جرمني په بن ښار کې غونډه جوړه شوه. وایی وریا شراب قاضي هم څښي. په دې غونډه الوتکو ټکټ، لګښت او جیب خرڅونه وریا وو له هر کاله نه پلار زامن، وروڼه، تروزی ان تر باجا گانو پورې هم راغلی وو.

دلته سردار مصطفی هم ګډون کړی و او دا یې ویلی وو چې که پر سیرت څه بدنایي راځي غواړم چې له هغه سره ونډه واخلم. په خپله اعلیٰ حضرت د دوی له ډیرو کارونو نه خبر نه وو. که له طالبانو سره شخصي او د «زیو زیو» اختلاف نه وای نو ښاغلی واصفي، د حاجی عبدالحق، حاجی قدیر، محمد یونس قانونی، ډاکټر عبدالرحمن او عبداللہ په اړه یوه مقام ته داسې تور مفصل لیک لیرلی و چې زه اخلاقاً د هغه د یوې کلمې ذکر هم نه شم کړای.

په لندن کې ما ته د جګد لگ قوماندان محمد انور خان وویل چې ډیر ژر به د طالبانو تغیر ټول شي. ده زما د پوښتنې په ځواب کې وویل چې د

د هامبورګ په شورا کې د شپې له خوازه، وزیري، ډاکټر لودین، او یو پخوانی دیپلومات په یوه رستوران کې تر دوه بجو پورې کېناستو. وزیري طالبانو ته د کنځلو تر بریده غوسه وده وویل چې ډیر ژر به طالبان له کندهار نه ورک شي.

ما ورته وویل چې زه او ډاکټر لودین دغه کسان پیژنو، مور د طالبانو پروا نه لرو خو ډاږم چې لومه نه وي ځک چې پر مسعود باور نه شته. ستمیان زما د ښمنان نه دی، زه په خپله ساپی یم او دا دلوی خدای جزایي قوم دی. د ستمیانو د ښمنان د «زیو زیو» * مشران دی، وزیري وویل چې که مسعود هر څنګه وي تر طالبانو ښه دی.

کله چې خپلې کوټې ته راستون شوم ښاغلی کاروانی، او مصداق مې له خوږه راوین کړل همدا شیبه ښاغلی انځور صاحب له دو ملګریو سره راپیدا شو. ما دوی ته کیسه وکړه خو ډار او اندېښنه راته پیدا شوه.

د روژې په میاشت کې کندهار ته لاړم. پرهماغه شپه په خپله امیر المؤمنین «ملا محمد عمر مجاهد» د ملا نقیب الله الکوزی پر وړاندې جګړې ته تللی و. بهار له روژې او بې خوبی سره سره بیا هم لیدل نه شوه په همغو ورځو کې رباني هم پاکستان ته راغلی و. داسې ښکاریده پاکستانیان به د رباني او مسعود له تاوتریخوالی نه گټه واخلي او رباني به په خپله غیر کې ونیسی. پاکستانی لاپوه نه وو چې د احم د سکې بل مخ دی. د لندن کنفرانس ته چې د ښاغلي فاطمي گیلانی له خوا جوړ شوی و

* هدف بښني څانګې، لکه محمد زې، کرزی، بارکزی، الکوزی او داسې نور دی

طالبانو پر ضد لويديزو سيمو کې ملامتک، په منځنيو سيمو (جبل السراج) کې حاجی قدیر او په ختيزو سيمو کې روح الله او ملک زرین ټاکل شوی دی چې د طالبانو پر وړاندې د پښتنو نوي جبهې پرانيزی. خو کله طالبانو چې مزار شريف ونيو، ددوی دغه دريم پلان هم ناکام شو.

مخکې مې وويل چې له دغو کيسو نه کتاب جوړيزی زه نه شم کړای چې دا هرڅه په يوه ليکنه کې راوغاړم. په دغه پلان کې هڅه کيدد چې د ترکيې له لارې له ازبکستان نه افغانستان ته د پښتنو د ټکولو له پاره نوې لار جوړه شي. موخه دا وه چې پښتانه د تاجکو، هزاره گانو او ازبکو پر وړاندې يووالی له لاسه نه ورکوی. ښايی پښتو له پښتانه سره د «زيو زيو» په نامه لاتيابه او برباد شي.

د ماسپښين لمونځ مې وکړ درې بجې کيدونکې دی وخت هم لږ پاتې دی، چې دارو وخورم خوب را باندې راولی. دا لری به پای ته ورسوم او د امریکایانو په اړه لنډيز وليکم: د امریکائیانو سياست په زور او گټو ولاړ دی، له چاسره د دښمنی او د دوستی پروا نه لری، څومره چې ځواکمنيزی د مخامخ لوری د پرځولو اشتهایې لا ډيريزی. ديموکراسی، بشری حقونه، نړيواله بښنه، ملگری ملتونه، دا ټول هسې تشې خبرې د نړيوالې مرستندويې ټولني د جاسوسی شبکو له خوا اداره کيږی. په امریکا کې بشپړ روغ توکمونه (نژادونه) د ځمکې له مخ نه ورک شول. امریکا دوه حکومته لری چې يو يې ښکاره او بل يې تر ځمکه لندې پټ واک حکومت

دی چې هغه د يهود او مافيا تر لاس لاندې دی.

د انگریزانو سياسي زغم ډیر دی خو په قامرس کې يې له غچ اخیستلو پرته بل څه نه شته، دوی اوس هم امریکایانو ته لارې ښیی.

هغه کارونه چې زموړ په هېواد او سيمه کې شوی او کيږي دا يو هم ناڅاپی نه دی، دا هرڅه گام پر گام د امریکې له خوا څارل کيږي.

په ځينو پېښو کې چې د وپه نړيوال ډگر کې يوه خوله نه وی او يا يې د يوه هېواد له مشر نه په ښکاره بد راغی ددې مانا دا نه وی چې هغوی يې له منځه وړلای نه شي، دا ځکه چې د هغو په له منځه تگ سره پر له پسې داستان پای ته رښيږی او بيا يې انې بانې له منځه ځي. يوځل يې افغانستان د شوروی په خوله کې ورکړ، عراق يې پخوانی دښمن و. کله چې ځمینی راغی ايران يې د نوی دښمن په توگه له عراق سره په جگړه واچاوه، عراق يې له کوپټ سره واچاوه او خپلې پښې يې هلته لاتيښگې کړې.

امریکایان پوهيږي چې په منځنی ختيځ کې اسلام جذبه مړه ده. هلته دوه ډوله هېوادونه د، ماړه او پانگوال يې خپل واک وگړی په امریکایانو ساتی او يې وزلی يې د امریکا مرستو ته اړ دی.

اخواني ترورستی ډلې په خپله امریکایانو جوړې کړې دی، دا ددوی له پاره د پرله پسې داستان بڼه لری ده. د اخوانيو مشران په لندن کې اوسيږي نو دا به کوم لوده او احمق ومنی چې د هغوی له موخې او غوښتنې پرته به هلته يوه شپه هم تيره کړی. هغه تل د، موکراسی په نامه د هيوادونو د حکومتونو دښمنان ساتی. په افغانستان کې کله چې جهاد د کمونستانو

ترخنگ افغانی وژونکی جنایتکاران او ملی خاینان را تولا شوی دی، غولوی مو، هغوی پښتو وایی خو پښتانه نه دی، هغه خواب را کړې چې ماله مسعود و دوستم سره خبرې کړی دی، هغوی لویه جرگه او اعلیحضرت غواړی له طالبانو نه بښه دی، دغه بدبخته امریکایان تراوسه لامسعود نه پیژنی، کټ، مټ له قشقله توره یلی چې په اوبو کې غوټه یوځای وهی او سربل ځای را باسی.

*

دښمنان یې ساتل، اوس د مجاهدینو ساتی.

دا به کوم پاگل و منی چې د پاکستان د اتومی وړتیا له بنسټ ایښودلو او جوړولو نه دوی خبر نه وو. امریکایانو د لادن زوی اسامه له خپله ډلې سره افغانستان ته راوست. تر ۱۹۸۸ کال پورې «سی، آی، ای» حکمتیار ته د میاشتی یو ملیون ډالر د جیب خرڅ ورکاوه د ژورې اډه چې امریکایانو په کروز توغندیو وویشت په دغه کار کې د امریکایانو ځانگړې غوښتنې وې، کانگرسمن چارلز ولسن او پاکستانی منصبدار له بناغلی مولوی جلال الدین حقانی سره یو ځای و، د پاکستان پروا نه لری هغوی ته یې هندوستان ساتلی دي. اوس دی غواړی چې افغانستان د ایرانیانو په خوله کې ورکړی، اصلی موخه د ایران تباهی ده هغوی پوهیږی چې مور تر پنځوسو کالو پورې رغیدای نه شی.

د ایران ښکته ارزښت لری چې حزب الله په لبنان کې د یهودو پر وړاندې بریالی دی او روسانو ته هم ډیر نژدې شوی دی، که ډیر بیاوړی شی بیا مسعودی او خلیج هم له گواښ سره مخامخیږی. ما پرون «د دوشنبې ورځ سپتمبر اوومه نېټه-۱۹۹۸» روم ته تېلفون وکړ چې مزارشریف ونیول شو والی وټاکل شو ایران گواښ ورکړی دی تاسې ولې تراوسه پورې غلی ناست یاست. د مزارشریف په لومړی ځل نیولو کې څه ناڅه د جنرال عبدالولی خان ونډه او واک و اوس ماته هم پوښتنه پیدا شوې ده.

لکه چې له ستمیانو او «زیو زیو» نه له روم څخه د غنې جال چاپیر شوی وی. ما کانگرسمن «دښه روره باکر» ته لیکلی وو چې ستاسې

د خوښت په ژورو کې چا لور لاسن

بسم الله الرحمن الرحيم

د افغانستان د اسلامي امارت مشر،

جلالتمات امير المومنين ملا محمد عمر «مجاهد»!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

وطن ته د خدمت له پاره له خپلو يارانو سره بريالي اوسې، پاک
خدای (ج) دې حالات ډير ژر ښه کړي چې د ولس د هوساينې له پاره خپله
اسلامي دنده او وظيفې ترسره کړي.

وروره: د بهوزلي لاس وپښې غوڅول هر څوک کولای شي. خو که د
شريعت په چوکات کې تاسې د تش په نامه مشرانو او ځينو نورو چې
قتلونه، جنايتونه، او خيانتونه يې کړي دي له جرم سره سم په دار و زړول
اوپا مولا سونه او پښې ور غوڅې کړي بيا دې د حضرت عمر فاروق (رض) د
سپيڅلې عدالت مقام مبارک شه. او که دا نه وي بيا نو د عمر نوم هم لا
زياتې دې ټينگ دې وي شريعت او د فاروق اعظم نياو، ودان، خپلواک او
يو موټي دې وي افغانستان.

مع السلام

جنرال ساپي

۱۹-۹-۹۸

چارلز ولسن د خوست په ژوره کچه

کرنل رابرت براون

DANA ROLMABACHER
 45 - District Columbia
 WASHINGTON OFFICE
 2250 Pennsylvania Avenue, N.W.
 Washington, DC 20545-2000
 (202) 225-7410 FAX (202) 225-8125
 DISTRICT OFFICE
 14143 Blandwood Drive, Suite 200
 Fairfax Station, VA 22033-3913
 (703) 647-3322 FAX (703) 647-8183
 http://www.house.gov/rolmabach

Congress of the United States
 House of Representatives

February 20, 1998

General R. Sall
 Fax: 44 161 969 0312

Dear General,

I received your fax. Sorry I didn't get back to you sooner. I've been busier than at any time in my life. General Wardock came into my Washington office to say hello. His old wounds are still an irritation. He is not optimistic about Afghanistan, but he hasn't given up.

About the Taliban. They can end the conflict tomorrow by permitting the King to return to oversee democratic elections. Instead, the Taliban opt for power. I've discussed the situation with Masood and Dostum, as of late. They are no worse than the Taliban in some ways, and better in other ways. Whatever, at least they claim that they will organize free elections and permit the King to play a role.

Afghanistan needs the King to return, but he is not acting assertively. I'll do my best, but the King must do something.

I hope you are well.
 Best wishes,

Dana
 Dana Rolmabacher
 Member of Congress

ښي خواته حقاني، پاکستاني منصبدار او کانگرسمن چالزولسن د تڪساس د
 مجاهدينو د اكمالاتو مشر په ژوره كې.

FAX MESSAGE

F.A.O. Congressman Dana Rohrbacher

From General R. Safi.

our fax: 44 161 969 0312

12 February 1998

1 page

My dear friend Congressman Dana Rohrbacher,

I hope you are well. I tried to call you by telephone last week, but sadly, received no reply.

During the many years that I have known you, I have learnt that your intentions with regard to the ever increasing problems in Afghanistan are honourable and helpful. It is vital that His Majesty the King be persuaded to take effective action at the right time. After hearing your pro Taliban statement in the American News in Peshawar in 1995, I became somewhat more understanding of their cause. I do not consider myself to be pro Taliban, but as an Afghan, I feel I must strongly resist those who are being sponsored by Iran and Russia.

Last month, I made a short visit to Kandahar (via Pakistan), where rumours were rife that you were involved in discussions with well known war criminals. These criminals have no further role to play and they will not be tolerated by the Afghan people. I believe this is a last attempt by them to extend their existence, by using your good reputation, the name of the King and the Loya Jerga.

As your friend I would advise that you exercise added caution, so as not to lose your position of invaluable and unbiased respect within the Afghan nation. This is vital if a negotiated peace settlement is to be reached.

Finally, I wish you well and hope to hear your news soon.

Yours sincerely,

R. Safi
12-2-98

R. SAFI

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**